

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ HÜQUQİ AKTLARIN DÖVLƏT REYESTRİ

Aktın növü	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI SƏHIYYƏ NAZİRLİYİNİN KOLLEGIYASININ QƏRARI
Qəbul edildiyi tarix	13.12.2012
Qeydiyyat nömrəsi	46
Adı	İcbari tibbi müayinələrin təkmilləşdirilməsi barədə
Rəsmi dərc edildiyi mənbə	
Qüvvəyə minmə tarixi	26.12.2012
Azərbaycan Respublikasının	220.010.000
Vahid hüquqi təsnifatı üzrə indeks kodu	
Hüquqi Aktların Dövlət	15201212130046
Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi	
Hüquqi aktın Hüquqi Aktların	25.12.2012
Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix	

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 25 may 2006-cı il tarixli 413 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamə"nin 14.5-ci bəndini, "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Qanununun 20-ci maddəsini, "Sanitariya-epidemioloji Salamatlıq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 24-cü maddəsini, Əmək Məcəlləsinin 226-cı maddəsini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 23 aprel 2004-cü il tarixli 53 nömrəli Fərmanının 2.3.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyası

QƏRARA ALIR:

1. "İşçilərin icbari tibbi müayinələrdən keçirilməsini tələb edən zərərli və təhlükəli istehsalat amillərinin siyahısı" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
3. Tibbi yardımın təşkili şöbəsinin müdiri G.Poladova tapşırılsın ki, icbari tibbi müayinələrin keçirilməsi qaydası barədə təkliflər təqdim edilsin.
4. Kollegiyanın məsul katibi N.Şahbazovaya tapşırılsın ki, bu qərar 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrində qeydiyyata alınması üçün Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə göndərilsin.
5. Qərarın icrasına nəzarət Nazir müavinlərinə həvalə edilsin.

**Kollegiyanın sədri,
Nazir**

Oqtay Şirəliyev

Kollegiyanın məsul katibi

Nərgiz Şahbazova

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi
Kollegiyasının 13 dekabr 2012-ci il tarixli 46
nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir

İşçilərin icbari tibbi müayinələrdən keçirilməsini tələb edən zərərli və təhlükəli istehsalat amillərinin

SİYAHISI

Sıra	Zərərli və təhlükəli istehsalat amilləri 1,2	Müayinələrin dövriyyəsi	Həkim-mütəxəssislərin iştirakı 3,4	Laborator və funksional müayinələr 3,4	Tibbi əxsgöstərişlər
1	2	3	4	5	6
1. Kimyəvi amillər					
1.1 İnsan orqanizminə aşkar (birbaşa) təsir xüsusiyyətinə malik olan kimyəvi maddələr					
1.1.1	Allergenlər, "A"	ildə 1 dəfə	Terapevt, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Oftalmoloq, *Allerqoloq	Xüsusi allerqodiagnostika*, İn vitro, İn vivo	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri
1.1.2	Kanseroqenlər, "K"	ildə 1 dəfə	Terapevt, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, Rentgenoloq, *Onkoloq, *Uroloq	Hədəf orqanların USM*, Döş qəfəsinin iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası	Dəyişməyə meyilli olan istənilən lokalizasiyalı xoşxassəli yenidoğumlar

1.1.3	Reproduktiv funksiyalara zərərli təsir göstərən kimyəvi maddələr, "R"	ildə 1 dəfə	Terapevt, Cərrah, *Uroloq, *Endokrinoloq, *Onkoloq	Kiçik çanaq orqanlarının USM	Uşaqlıq boynunun displaziyası və leykoplagiyası. Kişi və qadın cinsiyyət orqanlarının, süd vəzisinin xoşxassəli və bədxassəli yenitörəmələri
1.1.4	Fibrogen* və müxtəlif təsir növlü aerozollar, o cümlədən:				
1.1.4.1	Kristallik silisium dioksid (a-kvars, a-kristobalit, a-tridimit), ^{FKA}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, Rentgenoloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.1.4.2	Silisium tərkibli aerozollar - kristallik silisium tərkibli, dezinteqrasiya və kondensasiya aerozolu şəkilli amorf silisium tərkibli - silisium karbid, silisium nitrid, lifli silisium karbid, ^{FA}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, Rentgenoloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.1.4.3	Silikat tərkibli tozlar, silikatlar, alümosilikatlar, o cümlədən:				
1.1.4.3.1	Təbii asbestlər (xrizotil, tremolit), qarışıq asbest süxurlu tozlar, asbest-sement, asbest-bakelit, asbest-rezin	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, Rentgenoloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Dəyişməyə meyilli olan istənilən lokalizasiyalı xoşxassəli yenitörəmələr
1.1.4.3.2	Gil, bişmiş gil (şamot), boksitlər, nefelin siyenitlər, distensil-limanitlər, olivinlər, apatitlər, slyuda, dunitlər, əhəngdaşı, baritlər, infuzor torpaq, tuflar, pənzalar, perlitlər, forsterit; şüşəliflər, şüşə və mineral pambıq, şüşə və şüşə tikinti materiallarının tozu, ^{FA}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.1.4.3.3	Sement, ferromaqnezit, polimetall və dəmirfilizi konsentratlarının, metallurgiya aqlomeratlarının aerozolları ^{FA}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Oftalmoloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı, *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. İstənilən lokalizasiyalı allergik xəstəliklər. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri

1.1.4.4	Metal tozlarının alınmasında, quru cilalanma prosesində yaranan metalların (dəmir, alüminium) və onların ərintilərinin aerosolları ^{FA}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Oftalmoloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı, *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.1.4.5	Abrazivli və abrazivtərkibli aerosollar (elektrokorundların, bor karbidinin, alborun, silisium karbidinin və s.), həmçinin bağlayıcıların qarışığı ilə, ^F	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.1.4.6	Karbon tozları, o cümlədən				
1.1.4.6.1	Antrasit və digər maddən kömürləri və karbon tozları, ^F	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Allergik təsiri olan aerosollarla iş zamanı tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Dəyişməyə meylli olan istənilən lokalizasiyalı xoşxassəli yənitörəmələr. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.1.4.6.2	Təbii və süni almazlar, metallaşmış, ^F	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Allergik təsiri olan aerosollarla iş zamanı tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Dəyişməyə meylli olan istənilən lokalizasiyalı xoşxassəli yənitörəmələr. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.1.4.6.3	Kokslar - daş kömürlü, pekli, neftli, şistli, ^{FK}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Xroniki hiperplastik laringit. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Allergik təsiri olan aerosollarla iş zamanı tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Dəyişməyə meylli olan istənilən lokalizasiyalı xoşxassəli yənitörəmələr. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri

1.1.4.6.4	Qara sənaye hissələri, ^{FK}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Allergik təsiri olan aerozollarla iş zamanı tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Dəyişməyə meyilli olan istənilən lokalizasiyalı xoşxassəli yenitörəmələr. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.1.4.7	Polimetallik və tərkibində əlvan və nadir metallar olan filizlər, ^A	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, *Oftalmoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası,	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Allergik təsiri olan aerozollarla iş zamanı müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.1.4.8	Qaynaq aerozolları, o cümlədən:				
1.1.4.8.1	Manqan ^A (20 % və çox), nikel ^{AK} , xrom ^{AK} , flüor birləşmələri, berillium ^{RKA} , qurğuşun və s. tərkibli, həmçinin qaz komponentləri ilə (ozon, azot və karbon oksidi) ^{FKA}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Nevropatoloq, Dermatoveneroloq, *Oftalmoloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası, Aerozolda qurğuşunun olduğu halda: ALK, KP, qanda qurğuşun	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə. Burun arakəsməsinin eroziyası və yarası. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Allergik təsiri olan aerozollarla iş zamanı müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri Vegetativ (avtonom) sinir sisteminin aşkar (nəzərə çarpan şəkildə) pozulması. Polineyropatiyalar.
1.1.4.8.2	Manqan ^{PA} (20 %-dən az), dəmir oksidi, alüminium, maqnezium, titan, miss, sink, molibden, vanadium, volfram və s. tərkibli, həmçinin qaz komponentləri ilə (ozon, azot və karbon oksidi), ^{FKA}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Rentgenoloq, Otorinolarinqoloq, Nevropatoloq, Cərrah, Dermatoveneroloq, *Oftalmoloq, *Onkoloq, *Allerqoloq	Spirometriya. Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə iki proyeksiyada rentgenoqrafiyası, *a1-antitripsinin miqdarı *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Uşaqlıq boynunun displaziyası və leykoplagiyası. Kişi və qadın cinsiyyət orqanlarının, süd vəzisinin xoşxassəli və bədxassəli yenitörəmələri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Burun nəfəsinə mane törədən burun arakəsməsinin əyilməsi. Burun arakəsməsinin eroziyası və yarası. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Allergik təsiri olan aerozollarla iş zamanı müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Vegetativ (avtonom) sinir sisteminin aşkar (nəzərə çarpan şəkildə) pozulması. Polineyropatiyalar.

1.2. Kimyəvi quruluşları ilə birləşmiş maddələr və birləşmələr

1.2.1	Azotun qeyri üzvi birləşmələri (ammonyak, azot turşusu və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, Otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq	Spirometriya Retikulositlər Trombositlər *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *bilirubin, AST, ALT *döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik dəyişikliyi. Hiperplastik laringit. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri
1.2.2	Alifatik (doymuş və doymamış) və aromatik (formaldehid ^{AKR} , asetaldehid, akrolein, benzaldehid, ftal aldehidi və s.) aldehidlər	İldə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq Oftalmoloq Nevropatoloq *Uroloq *Rentgenoloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Retikulositlər Trombositlər Eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *daxili orqanların USM (həkimin tövsiyəsi ilə)	Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik dəyişikliyi. Tənəffüs orqanlarının, gözün ön kəsiyinin və dərinin allergik xəstəlikləri.
1.2.3	Keton və aldehidlərin haloid yarananları (xlorbenzaldehyd, ftoraseton, xlorasetofenon və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Oftalmoloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq	Retikulositlər Trombositlər *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik dəyişikliyi. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri. Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Vegetativ (avtonom) sinir sisteminin nəzərə çarpan şəkildə pozulması.
1.2.4	Aminlər, üzvi turşuların amidləri, anilidlər və s. törəmələri: NN-dimetilformamid ^R , NN-dimetilasetamid ^R , kaprolaktam ^{AR} və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq *Uroloq *Oftalmoloq *Rentgenoloq *Allerqoloq	Spirometriya *döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik dəyişikliyi. Yuxarı tənəffüs orqanlarının və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.5	Berillium və onun birləşmələri ^{AKR}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq Cərrah *Uroloq *Oftalmoloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Retikulositlər Trombositlər *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *bilirubin *a1-antitripsinin miqdarı *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *daxili orqanların USM	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik dəyişikliyi. Hiperplastik laringit. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Uşaqılıq boynunun displaziyası və leykoplasiyası. Kişi və qadın cinsiyyət orqanlarının, süd vəzisinin xoşxassəli və bədxassəli yenitörəmələri.
1.2.6	Bor və onun birləşmələri, o cümlədən:				
1.2.6.1	tetraBorkarbid ^F , Bornitrid ^F , tetraBor trisilisid ^F , bor turşusu və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri.
1.2.6.2	Hidrogen boridlər	İldə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq	Spirometriya	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri.
1.2.7	Haloidlər, o cümlədən:				

1.2.7.1	Xlor, brom ^R , yod ^R , hidrogenlə birləşmələri, oksidləri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq Oftalmoloq, *Allerqoloq	Spirometriya *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri.
1.2.7.2	Ftor və onun birləşmələri: ammonium ftorid ^R , barium diftorid ^R , hidrotorid ^R , kalium ftorid ^R , litium ftorid ^R , natrium ftorid ^P , kriolit ^R , qalay ftorid ^R	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq Cərrah *Oftalmoloq *Ortoped (göstəriş olduqda) *Stomatoloq *Uroloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Uzun boru tipli sümüklərin 2 ildə 1 dəfə rentgenoqrafiyası *uzun boru tipli sümüklərin osteodensitometriyası *bilirubin, ALT, AST, *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *ftorun qanda təyini	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik dəyişikliyi. Hiperplastik laringit. Burunun selikli qişasının eroziyası. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Sümük strukturunun pozulması ilə dayaq-hərəkət aparatının xroniki xəstəlikləri (osteoartrozlar, osteoxondroz, osteoporoz, osteoxondropatiya, osteomalyasiya və s.). Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri. Uşaqlıq boynunun displaziyası və leykoplakiyası. Kişi və qadın cinsi orqanlarının, süd vəzisinin xoşxassəli və bədxassəli yenitörəmələri.
1.2.8	Karbonildixlorid (Fosgen)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Nevropatoloq *Oftalmoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Trombositlər Bilirubin, ALT, AST *retikulositlər *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik dəyişikliyi. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.9	Hidrazin və onun törəmələri: fenilhidrazin hidroxlorid, borinhidrazin, dimetilhidrazin (heptil) ^K	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq *Otorinolarinqoloq *Onkoloq	Spirometriya Retikulositlər Trombositlər Methemoqlobin Qeynts cisimcikləri *ALT, AST *bilirubin *qan dövrəni müddəti *qarın boşluğu orqanlarının USM	Hepatobiliar sistemin xroniki xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı düşməsi. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.10	Polixlorlanmış dibenzodioksinlər (PXDD) ^K , polixlorlanmış dibenzofuranlar (DBF), difenillər (DF) ^K	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Nevropatoloq *Uroloq *Onkoloq	Spirometriya Retikulositlər Trombositlər *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *bilirubin, *ALT, AST *qarın boşluğu orqanlarının USM	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hepatobiliar sistemin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.11	Kadmium və onun birləşmələri ^K , kadmiyum civə tellur (bərk qarışıq) ^K , kadmiyum oktaedekanoat ^K	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Nevropatoloq Cərrah *Stomatoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Uzun boru tipli sümüklərin rentgenoqrafiyası (mütəxəssislərin məsləhətindən sonra) *bilirubin *ALT, AST *sidik cövhəri, qanda kreatinin *böyrəklərin və sidik sisteminin USM	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Böyrəklərin və sidik sisteminin xroniki xəstəlikləri. Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Oynaqların zədələnməsi, sümük strukturunun pozulması ilə dayaq-hərəkət aparatının xroniki xəstəlikləri (osteoartrozlar, osteoxondroz, osteoparoz, osteoxondropatiya, osteomalyasiya və s.).

1.2.12	Metal karbonilləri: dəmir pentakarbonil, kobalt pentakarbonil ^A və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə tənəffüs orqanlarının xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Kardiomiopatiya (yalnız kobalta görə)
1.2.13	Ketonlar, o cümlədən:				
1.2.13.1	Alifatik və aromatik ketonlar, 1-feniletanon (asetofenon), pentan-2-on (metiletiketone) və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Nevropatoloq *Allerqoloq	Retikulositlər Eritrositlərin bazofil dənəvərliyi Qanın laxtalanma müddəti	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Vegetativ (avtonom) sinir sisteminin aşkar (nəzərə çarpan şəkildə) pozulması.
1.2.13.2	Propan-2-on ^R (aseton) və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Cərrah Otorinolarinqoloq *Uroloq	Retikulositlər Eritrositlərin bazofil dənəvərliyi Qanın laxtalanma müddəti	Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı düşməsi. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Uşaqlıq boynunun displaziyası və leykoplagiyası. Kişi və qadın cinsi orqanlarının, süd vəzisinin xoşxassəli və bədxassəli yenitörəmələri.
1.2.14	Üzvi turşular: metan (qarışqa), etan (sirkə), butan (yağlı), propion, 1-metilbutan (izovalerian), etadion turşusu digidrat (oksalat), 4-metilpentan (izokapron) prop-2-en (akril), benzoy və s. sintetik yağlı turşular	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Oftalmoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq	Gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.15	Benzol-1,3-dikarbon ^A (izofal) və benzol-1,4-dikarbon ^A (terefal) turşuları; üzvi turşuların anhidridləri və duzları: 1,5-dimetil-5-(1-siklogeksen-1-il) natrium barbiturat ^P	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Nevropatoloq *Oftalmoloq *Allerqoloq	Retikulositlər Trombositlər Eritrositlərin bazofil dənəvərliyi Qanın laxtalanma müddəti *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı düşməsi. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.16	Kobalt ^A , vanadium, molibden, volfram ^F , tantal ^F , niobium ^F , və onların birləşmələri və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Trombositlər *spesifik allerqodiyagnostika In vitro In vivo (dermatoveneroloqun tövsiyəsi ilə)	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə tənəffüs orqanlarının xroniki xəstəlikləri.
1.2.17	Silisiyumu üzvi birləşmələri ^A (silanlar: üçxlor(xlorometil) silan, fenilüçxlorosilan, üçxlorosilan və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *AST, ALT, bilirubin	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri
1.2.18	Manqan ^A və onun birləşmələri: manqan karbonat hidrat ^{AR} , manqan nitrat heksahidrat ^{AR} , manqan sulfat pentahidrat ^A , manqan üçkarbonilsiklopentadien ^R və s.	2 ildə 1 dəfə	Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Cərrah *Uroloq *Dermatoveneroloq *Oftalmoloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *ENMQ *EEQ	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Uşaqlıq boynunun displaziyası və leykoplagiyası. Kişi və qadın cinsiyyət orqanlarının, süd vəzisinin xoşxassəli və bədxassəli yenitörəmələri.
1.2.19	Mis, qızıl, gümüş və onların birləşmələri:				

1.2.19.1	Mis və onun birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *AST, ALT *qanda mis	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hepatobiliar sistemin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.19.2	Qızıl ^A və onun birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *AST, ALT	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hepatobiliar sistemin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.19.3	Gümüş ^R və onun birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq *Dermatoveneroloq *Nevropatoloq *Uroloq *Allerqoloq	Spirometriya	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.20	Qələvi, qələvitorpaq, nadiirtorpaq metallar və onların birləşmələri				
1.2.20.1	Natrium, kalium, rubidium, sezium, xlorlaşdırılmış bisdikarbonilkobaltın sezium duzu və s; kalsium, maqnezium, stronsium, barium, mis maqniidi ^F , maqnezium dodekaborid və s; lantani, ittrium, skandium, serium və onların birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx- ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.2.20.2	vanadium, evropium, ittrium fosfat oksidi (lümiofor L-43) ^R	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Uroloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.21	Litium onun birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Oftalmoloq *Otorinolarinqoloq	Göz dibinin müayinəsi *qalxanabənzər vəzinin USM	Torlu qişasının və görmə sinirinin xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.22	Arsen və onun qeyri üzvi ^{KR} və üzvi birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq Nevropatoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Methemoqlobin Qeynts cisimcikləri Retikulositlər Trombositlər Bilirubin ALT AST gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *qarın boşluğu orqanlarının və böyrəklərin USM	Yuxarı tənəffüs yollarının və gözün ön kəsiyinin yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Polineyropatiyalar. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. İstənilən lokalizasiyalı xoşxassəli və bədxassəli yenitörəmələr (anamnezdə də).

1.2.23	Nikel və onun birləşmələri AK, heptanikel heksasulfid AK, nikel tetrakarbonil AKR, nikel xrom heksahidrofosfat AK, nikel duzları AK	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq Stomatoloq *Oftalmoloq *Onkoloq *Uroloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *daxili orqanların USM *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının distrofik xarakterli xəstəlikləri. Hipertrofik laringit. Əleyhqazla işləməyə maneə törədən xəstəliklər: istənilən mərhlədə və dərəcədə hipertoniya xəstəliyi, işemik xəstəlik, ürəyin və perikardın xroniki xəstəlikləri (kompensasiyanın olduğu halda da); tənəffüs orqanlarının istənilən dərəcəli xəstəlikləri; dişlərin, ağız boşluğunun xəstəlikləri, Dişlərin olmaması, çıxan protezlər, anklizoz və alt çənənin kontrakturası (adentiya) nəfəsalmanı pozan döş qəfəsinin deformasiyası, burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə xroniki tubotit. Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. İstənilən lokalizasiyalı xoşxassəli və bədxassəli yenitörəmələr (anamnezdə də). Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.24	Ozon	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx- ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.2.25	Üzvi oksidlər və peroksidlər: epoksiyan KR (etilen oksid), 1,2- epoksiopropan (propilen oksid), (xlormetil) oksiran AK (epixlorhidrin)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya *bilirubin *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *daxili orqanların USM	Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Hepatobiliyar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.26	Qalay və onun birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Nevropatoloq	Spirometriya	Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri.
1.2.27	Platin metalları və onların birləşmələri: rutenium, rodium, palladium A, diAmmonium dixlorpalladium A, osmium, iridium, platin, diAmmonium heksaxlorplatinat A	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Rentgenoloq *Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *spesifik allerqodiagnostika In vitro, In vivo *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının və gözün ön kəsiyinin distrofik və allergik xarakterli xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.28	Civə R və onun birləşmələri: civə	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Oftalmoloq Stomatoloq *Uroloq *Psixiatr	Civənin sidikdə təyini *psixoloji test *EEQ *gözün ön kəsiyinin və bütllurunun biomikroskopiyası *tonometriya *perimetriya	Mərkəzi və periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Dişlərin və çənələrin xəstəlikləri (xroniki gingivit, stomatit, parodontit). Katarakta. Qlaukoma.
1.2.29	Qurğuşun, o cümlədən:				
1.2.29.1	Qurğuşun və onun qeyri üzvi birləşmələri R	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Stomatoloq *Uroloq	Retikulositlər Trombositlər Eritrositlərin bazofil dənəvərliyi Sidikdə ALK və ya KP Qanda qurğuşun *göz dibinin oftalmoskopiyası *ENMQ *EEQ	Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Polineyropatiyalar. Eşitmə sinirlərinin nevriti. Qaraciyərin xroniki xəstəlikləri. Neyrosensor ağıreşitmə.
1.2.29.2	Qurğuşunun üzvi birləşmələri: tetraetil qurğuşun, 1,4- dihidrooksibenzol qurğuşun addukt və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq *Dermatoveneroloq *Oftalmoloq *Stomatoloq	Retikulositlər Trombositlər Eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *göz dibinin oftalmoskopiyası *ENMQ *EEQ	Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Polineyropatiyalar.

1.2.310	Selen, tellur və onların birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya	Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə ağ ciyərlərin xroniki obstruktiv xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri.
1.2.31	Kükürd və onun birləşmələri, o cümlədən:				
1.2.31.1	Kükürd oksidləri, turşuları;	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq Oftalmoloq *Rentgenoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə gözün ön kəsiyinin (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qişa, göz yaşı yolları) xroniki xəstəlikləri.
1.2.31.2	dihidrosulfid (hidrogen sulfid), C ₁₋₅ karbohidrogenlərlə dihidrosulfid (hidrogen sulfid) qarışığı	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq Dermatoveneroloq	Spirometriya *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə gözün ön kəsiyinin (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qişa, göz yaşı yolları) xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Polineyropatiyalar. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.31.3	Karbon disulfid ^R	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Oftalmoloq Stomatoloq Psixiatr *Dermatoveneroloq *Otorinolarinqoloq *Uroloq	*Psixoloji test *EEQ *ENMQ *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Əleyhqazla işləməyə maneə törədən xəstəliklər: istənilən mərhələdə və dərəcədə hipertoniya xəstəliyi; işemik xəstəlik, ürəyin və perikardın xroniki xəstəlikləri (kompensasiyanın olduğu halda da); tənəffüs orqanlarının istənilən dərəcəli xəstəlikləri; dişlərin, ağız boşluğunun xəstəlikləri, Dişlərin olmaması, çıxan protezlər, ankliz və alt çənənin kontrakturası (adentiya) nəfəsalmanı pozan döş qəfəsinin deformasiyası; burun çəpərinin ayrılı, tənəffüzün pozulması ilə burun arakəsməsinin əyilməsi; xroniki yevstaxeit. Polineyropatiyalar. Nevrotik, stresslə bağlı və somatoform pozulmalar. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə gözün ön kəsiyinin (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qişa, göz yaşı yolları) xroniki xəstəlikləri.
1.2.31.4	tiollar (merkaptanlar): metantiool (metilmerkaptan), etantiool (etilmerkaptan) və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Nevropatoloq *Dermatoveneroloq *Oftalmoloq	*gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.31.5	Trimetiltioperoksidikarb ondiamid ^A (tiuram D)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	*bilirubin, ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.32	Spirtlər, o cümlədən:				

1.2.32.1	Alifatik biratomlu, çoxatomlu, aromatik və onların törəmələri: etanol, butan-1-ol, butan-2-ol, butanol, propan-1-ol, propan-2-ol, 2-(Prop-2-enoksi) etanol, 2-etoksietanol ^R , benzilkarbinol ^R , etan-1,2-diol (etilenqlikol), propan-2-diol (propilenqlikol) və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Oftalmoloq *Psixiatr *Narkoloq *Dermatoveneroloq *Otorinolarinqoloq	*göz dibinin oftalmoskopiyası *psixoloji test *EEQ *ENMQ	Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Polineyropatiyalar. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə gözün ön kəsiyinin (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qişası, göz yaş yolları) xroniki xəstəlikləri.
1.2.32.2	Metanol	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Oftalmoloq *Psixiatr *Narkoloq *Dermatoveneroloq *Otorinolarinqoloq	*göz dibinin oftalmoskopiyası *psixoloji test *EEQ *ENMQ	Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Görmə sinirinin və torlu qişanın xəstəlikləri.
1.2.33	Antimon ^{RA} və onun birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Nevropatoloq *Uroloq *Allerqoloq	Spirometriya *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.34	Tallium, indium, qallium və onların birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Nevropatoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Psixiatr *Allerqoloq	Eritrositlərin bazofil dənəvərliyi Retikulositlər Trombositlər *döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *bilirubin, AST, ALT *qamma-QTP *EEQ *ENMQ	Polineyropatiyalar. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin və onun artımlarının xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.35	Titan, sirkonium, hafnium, germanium və onların birləşmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Dermatoveneroloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının və gözün ön kəsiyinin yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.2.36	Karbon monoksid ^R	2 ildə 1 dəfə	Terapevt *Nevropatoloq *Uroloq	Karboksihemoqlobin *retikulositlər	Vegetativ sinir sisteminin (nəzərə çarpan pozulması). Periferik sinir sisteminin xəstəlikləri.
1.2.37	Aromatik karbohidrogenlər: benzol ^{KR} və onun törəmələri (toluol ^R , ksilol ^R , stiroil və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Dermatoveneroloq *Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq *Psixiatr *Narkoloq	Retikulositlər Trombositlər *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *bilirubin, AST, ALT *qamma-QQT *psixoloji test *EEQ, ENMQ *göz mühitlərinin biomikroskopiyası *daxili orqanların USM	Benzol istehsalı ilə əlaqədar işlərə qadınlar buraxılmır. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması; leykositlərin $4,5 \times 10^9$ v/l-dən, trombositlərin 180000-dən aşağı olması. Polineyropatiyalar. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Cinsiyyət orqanlarının dəyişməyə meyilli olan xoşxassəli yenitörəmələri (benzolla işlərdə). Disfunktional uşaqlıq qanaxmaları ilə müşayiət olunan aybaşı funksiyasının pozulmaları. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri.

1.2.38	Aromatik karbohidrogenlərin amin- və nitrobirləşmələri və onların törəmələri: aminobenzol (anilin), m-, p-toluidin, N-metilaminobenzol (metilalanin), aminonitrobenzollar; nitroxlorbenzollar, nitro-, aminofenollar, 2-metil-1,3,5-trinitrobenzol (trinitrotoluol), diamino-benzollar ^A (fenilendiaminlər), 1-amino-3-xlorbenzol, 1-amino-4-xlorbenzol (xloranilinlər), aminodimetilbenzol (ksilidin) və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Oftalmoloq Dermatoveneroloq *Psixiatr	Retikulositlər Eritrositlərin bazofil dənəvərliyi Trombositlər Bilirubin *AST, ALT, qamma-QQT *göz mühitlərinin biomikroskopiyası	Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması. Katarakta (toluolun nitrotörəmələri ilə işlədə). Hepatobiliyar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Polineyropatiyalar. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Nevrotik, stresslə bağlı və somatoform pozulmalar. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.39	Izozianatlar: 4-metilfenilen-1,3-diizozianat ^A (toluolendiizozianat), 3-metilfenilizozianat ^A və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *göz mühitlərinin biomikroskopiyası *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *trombositlər *allerqodiagnostika in vitro	Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.40	1-amino-2-metilbenzol ^K (o-toluidin), benzidin ^K , -naftilamin ^K	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Uroloq *Dermatoveneroloq *Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Onkoloq	Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *böyrəklərin və sidik yollarının USM *sistoskopiya	Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə böyrəklərin və sidik yollarının xəstəlikləri. Sidik-cinsiyyət orqanlarının dəyişməyə meyli olan xoşxassəli yənitörəmələri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.41	Aromatik karbohidrogenlərin haloid törəmələri: xlorbenzol, (xlormetil)benzol ^A (xlortoluol; benzilxlorid), brombenzol ^A , trixlorbenzol, triflor-metilbenzol, 1-qidroksi-2-xlorbenzol, 1-qidroksi-4-xlorbenzol, 1-qidroksi-2,4,6 trixlorbenzol (xlorfenollar), 4-di-xlormetilen-1,2,3,5,5-qeksaxlorüiklopent-1-en ^A və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Dermatoveneroloq *Allerqoloq	Trombositlər Retikulositlər *bilirubin *AST, ALT, qamma-QQT *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.42	Polisiklik aromatik karbohidrogenlər və onların törəmələri (naftalin, naftollar, benz(a)piren ^{KR} , dibenz(a,h)antrasen ^K , antrasen, benzantron, benz(a)antrasen ^K , fenantren, 4-qidroksi-3-(3okso-1-fenilbu-2N-1-benzopiran ^R və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Nevropatoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Retikulositlər Trombositlər *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *bilirubin, AST, ALT *daxili orqanların USM	Dəyişməyə meyli olan dərinin xəstəlikləri (hiperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.) Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması; leykositlərin $4,5 \times 10^9$ v/l-dən aşağı olması. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Hepatobiliyar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri.
1.2.43	Heterosiklik karbohidrogenlər: furan ^A , furan-2-aldehid ^A (furfural), piridin və onun birləşmələri, piperidinlər, tetragidro-1,4-oksazin (morfolin) və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Retikulositlər Trombositlər *bilirubin, AST, ALT *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması; Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Xroniki hiperplastik laringit.

1.2.44	Doymuş və doymamış, siklik alifatik karbohidrogenlər, o cümlədən:				
1.2.44.1	metan, etan, propan, parafinlər, etilen, propilen, asetilen, sikloheksan,	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Dermatoveneroloq *Allerqoloq	*retikulositlər *trombositlər *bilirubin, AST, ALT	Yuxarı tənəffüs yollarının allergik xəstəlikləri.
1.2.44.2	buta-1,3-dien ^{KR} (1,3-butadien, divinil)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq	*bilirubin, AST, ALT *daxili orqanların USM	Dəyişməyə meyli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri (hiperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.)
1.2.44.3	skipidar ^A , 1,7,7-trimetilbisiklo[2,2,1] qeptan-2-on (kamfara)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya *bilirubin, AST, ALT *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının, dərinin və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri.
1.2.45	Alifatik karbohidrogenlərin haloid törəmələri, o cümlədən				
1.2.45.1	dixlorometan ^R (xlorlu metilen), 1,2-dixloreten, tetraxlorometan (dördxlorlu karbon) ^R , trixlorometan (xloroform), xlorometan ^R (xlorlu metil), brometan, trixloreten, trixloreten, 1 və 2-xlorbuta-1,3-dien (xloropren) ^R , tetraftoreten (perftorizobutilen), 2-brom-1,1,1-triflor-2 xloreten (ftorotan) ^R , 1,1,-(2,2,2 trixloretiliden) bis (4xlorbenzol) ^R (DDT), s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Nevropatoloq Stomatoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Narkoloq	Spirometriya *bilirubin, AST, ALT *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliyar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə böyrəklərin və sidik yollarının xəstəlikləri. Əleyhqazla işləməyə maneə törədən xəstəliklər: istənilən mərhələdə və dərəcədə hipertoniya xəstəliyi; işemik xəstəlik, ürəyin və perikardın xroniki xəstəlikləri (kompensasiyanın olduğu halda da); tənəffüs orqanlarının istənilən dərəcəli xəstəlikləri; dişlərin, ağız boşluğunun xəstəlikləri, Dişlərin olmaması, çıxan protezlər, ankliz və alt çənənin kontrakturası (adentiya) Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə nəfəsalmanı pozan döş qəfəsinin deformasiyası; burun nəfəsi funksiyasının pozulması ilə burun arakəsməsinin əyilməsi; xroniki tubotit. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.

1.2.45.2	xloreten ^{KR} (vinilxlorid, xlorvinil)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Cərrah Stomatoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq	Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Trombositlər Retikulositlər Bilirubin AST, ALT *qamma-QQT *əllərin rentgenoqrafiyası *göz mühitlərinin biomikroskopiyası *qarın boşluğu orqanların USM	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Əleyhqazla işləməyə maneə törədən xəstəliklər: istənilən mərhələdə və dərəcədə hipertoniyi xəstəliyi; işemik xəstəlik, ürəyin və perikardın xroniki xəstəlikləri (kompensasiyanın olduğu halda da); tənəffüs orqanlarının istənilən dərəcəli xəstəlikləri; dişlərin, ağız boşluğunun xəstəlikləri, Dişlərin olmaması, çıxan protezlər, ankiroz və alt çənənin kontrakturası (adentiya) Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə nəfəsalmanı pozan döş qəfəsinin deformasiyası; burun nəfəsi funksiyasının pozulması ilə burun arakəsməsinin əyilməsi; xroniki tubotit. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin (nəzərə çarpan pozulması. Periferik damarların xəstəlikləri, periferik angiospazm (Reyno sindromu) Birləşdirici toxuma sisteminin zədələnmələri. Rəvmatoidli artrit.
1.2.46	Alifatik karbohidrogenlərin amin- və nitrobirləşmələri və onların törəmələri (metilamin, etileniminin ^A , 1,6-diaminoqeksan (qeksametilendiamin) ^A , sikloqeksilamin və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Trombositlər *methemoqlobin *Qeynts cisimcikləri * bilirubin, ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Hipərplastik laringit. Gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı düşməsi; Dəyişməyə meyilli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri
1.2.47	Qidroksibenzol ^P (fenol) və onun törəmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Allerqoloq	Retikulositlər Trombositlər *bilirubin, ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının, gözün ön kəsiyinin və dərinin allergik xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı düşməsi;
1.2.48	Fosfor və onun birləşmələri, o cümlədən:				
1.2.48.1	Fosfor və onun qeyri üzvi birləşmələri (ağ, qırmızı fosfor, fosfen, metal fosfidləri, fosfor halogenidləri və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Stomatoloq *Oftalmoloq *Dermatoveneroloq *Nevroloq *Rentgenoloq *Ortoped - terapevtin və Nevropatoloq tövsiyəsi ilə *Allerqoloq	Spirometriya *5 ildə 1 dəfə uzun boru tipli sümüklərin rentgenoqrafiyası *bilirubin *xolinesterazanın aktivliyi *ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Ağız boşluğunun xəstəlikləri (dişlərin çoxsaylı kariyesi, xroniki gingivit, stomatit, parodontit). Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qişə, göz yaşı yolları). Sümük strukturunun pozulması ilə dayaq-hərəkət aparatının xroniki xəstəlikləri.
1.2.48.2	Fosforun üzvi birləşmələri trikrezilfosfat ^R və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Stomatoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Ortoped *Allerqoloq	Spirometriya *5 ildə 1 dəfə uzun boru tipli sümüklərin rentgenoqrafiyası *bilirubin *xolinesterazanın aktivliyi *ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Polineyropatiyalar. Ağız boşluğunun xəstəlikləri (dişlərin çoxsaylı kariyesi, xroniki gingivit, stomatit, parodontit). Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qişə, göz yaşı yolları). Sümük strukturunun pozulması ilə dayaq-hərəkət aparatının xroniki xəstəlikləri.

1.2.49	Xinonlar və onların törəmələri (naftoxinonlar, benzaxinonlar, hidroxinonlar ^A , antroxinon və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Bronx-ağciyər sisteminin allergik xəstəlikləri.
1.2.50	Xrom (VI) trioksid ^{KR} , dixromtrioksid ^A , xrom trixlorid gexsa hidrat ^A , xrom turşusu ^{AK} və onun duzları, xromun birləşmələri və ərintiləri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *bilirubin *ALT, AST *qamma-QGT *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Burun arakəsməsinin eroziyası və yarası. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qişa, göz yaşı yolları). Dəyişməyə meyilli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.51	Sianid birləşmələri, o cümlədən:				
1.2.51.1	hidrogen sianid turşusu, onun duzları, haloid və digər törəmələri (kalium sianid, xlorosian, sianamid və s.); Üzvi turşuların nitridləri: asetnitrid, benzonitrid və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Nevropatoloq Stomatoloq *Oftalmoloq	Spirometriya ALT, AST bilirubin *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Əleyhqazla işləməyə maneə törədən xəstəliklər: istənilən mərhələdə və dərəcədə hipertonik xəstəlik; işemik xəstəlik, ürəyin və perikardın xroniki xəstəlikləri (kompensasiyanın olduğu halda da); tənəffüs orqanlarının istənilən dərəcəli xəstəlikləri; dişlərin, ağız boşluğunun xəstəlikləri, Dişlərin olmaması, çıxan protezlər, anklioz və alt çənənin kontrakturası (adentiya) Burun çəpərinin ayrılığı, tənəffüsün pozulması ilə nəfəsalmanı pozaan döş qəfəsinin deformasiyası; burun nəfəsi funksiyasının pozulması ilə burun arakəsməsinin əyilməsi; xroniki tubotit. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.2.51.2	Akrilnitrid ^{PA}	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Allerqoloq	*ALT, AST *bilirubin *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin (nəzərə çarpan) pozulması. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar.
1.2.52	Sink və onun birləşmələri ^A	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Allerqoloq	Spirometriya	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.2.53	Üzvi turşuların mürəkkəb efirləri, o cümlədən				

1.2.53.1	sirkə turşusunun mürəkkəb efirləri (etilasetat, butilasetat, 2-metoksietilasetat R, 2-etoksietilasetat R və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq *Uroloq	*Bilirubin *ACT *ALT *ENMQ	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Polineyropatiyalar. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.53.2	akril turşusunun mürəkkəb efirləri (metilakrilat, butilakrilat, metilmetakrilat və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq	Spirometriya *Bilirubin *ACT *ALT	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hepatobiliyar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.2.53.3	Ftal və tereftal turşularının mürəkkəb efirləri: dibutilbenzol-1,2-dikarbonat (dibutilftalat), dimetilbenzol-1,2-dikarbonat (dimetiltereftalat) və s.	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq	Spirometriya Trombositlər Eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *bilirubin *AST *ALT *ENMQ	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.3. Mürəkkəb kimyəvi qarışıqlar, kompozisiyalar, xüsusi təyinatlı kimyəvi maddələr					
1.3.1	Üzvi boyalar və piqmentlər: (azoboyacılar, benzidinli K, ftalosianinli, xloriazinli, antraxinonlu, triarilmetanlı, tioindiqoidli, poliefirli və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Uroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Onkoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Trombositlər *bilirubin *ALT, AST *qamma-QQT *göz mühitlərinin biomikroskopiyası *qarın boşluğu orqanlarının və böyrəklərin USM	Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Hepatobiliyar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Təqvim ilində 2 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə sidik yollarının və böyrəklərin xəstəlikləri. Sidik yollarının və böyrəklərin yenitörəmələri.
1.3.2	Pestisidlər, o cümlədən				
1.3.2.1	Xlorüvü (metoksixlor, heptaxlor, xloridan, dixlor, heksaxlorbenzol, heksaxlorisikloheksan (landan), dikofol və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Retikulositlər trombositlər. *bilirubin *ALT, AST *qamma-QQT *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliyar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Eşitmə sinirlərinin nevriti. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qişa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması;
1.3.2.2	Civüvü (etilmerkxlorid dimetilcivə və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq *Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Psixiatr *Stomatoloq göstəriş olduqda *Oftalmoloq *Allerqoloq	Qanın civənin təyini, *sidikdə civənin təyini *sidik cövhəri, qanda kreatinin *EEQ, psixoloji test *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Hepatobiliyar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qişa, göz yaşı yolları).

1.3.2.3	Karbamin turşularının törəmələri (katoranavadeks, dioxloralmoçevina, meturin, fenurop, sevin ^A , maneb ^A , dikrezil, yalan, eptam, karbation ^A , sineb ^A , karbofuran, karbosulfan, pirimikarb, tiram, mankoseb, polikarbasin, desmedifam, fenmedifam və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Retikulositlər Trombositlər *Qeynts cisimcikləri *methemoqlobin *bilirubin *ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması.
1.3.2.4	Xlorlaşdırılmış alifatik turşuların törəmələri (xlorsirkə, üçxlorsirkə turşuları və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq *Allerqoloq	Spirometriya *bilirubin *ALT, AST	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik dəyişiklikləri.
1.3.2.5	Xlorbenzoy turşusunun törəmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Nevropatoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya *bilirubin *ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması.
1.3.2.6	Xloroksisirkə turşusunun törəmələri: 2,4-dioxlorfenoksisirkə turşusu (2,4D), 2,4-dioxlorfenoksisirkə turşusunun amin duzu (2,4DA), 4-xlor-2-metilfenoksisirkə turşusu (MSRA)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Nevropatoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya *bilirubin, ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması.
1.3.2.7	Xlorfenoksiyağ turşusunun törəmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Trombositlər *bilirubin, ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması.

1.3.2.8	Karbon turşularının haloidoəvəzədilmiş anilidləri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	*ALT, AST *qamma-QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması.
1.3.2.9	Sidik cövhərinin və quanedinin törəmələri	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Endokrinoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	*gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *qalxanabənzər vəzinin USM	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması. Qalxanabənzər vəzinin funksiyası pozulmaqla xəstəlikləri.
1.3.2.10	Simtrazınların törəmələri: atrazin, prometrin, terbutrin və s.	2 ildə 1 dəfə	Nevropatoloq Terapevt Otorinolarinqoloq	*retikulositlər *trombositlər *ALT, AST	Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.3.2.11	Müxtəlif qrupların heterosiklik birləşmələri: zookumarin, ratından, morestan, piramin, tiazon	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Retikulositlər Trombositlər *ALT, AST, bilirubin *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Vegetativ (avtonom) sinir sisteminin aşkar (nəzərə çarpan şəkildə) pozulması.
1.3.2.12	xlorasetoanilidlər (asetoxlor, alaxlor, metazaxlor, metolaxlor)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya * bilirubin, ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Eşitmə sinirlərinin nevriti. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması.
1.3.2.13	piretroidlər (bifentrin, permetrin, fenvalerat, ləmbdasiqalotrin, sıqalotrin, deltametrin və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Nevropatoloq	Spirometriya * bilirubin, ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri.

1.3.2.14	sulfanilmoçevina törəmələri (xlorsulfuron, rimsulfuron, xlor-sul-foksim, metmulfuron-metil, tribunuronmetil, tifensulfuronmetil və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Nevropatoloq *Endokrinoloq	Spirometriya * bilirubin, ALT, AST *qamma-QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Eşitmə sinirlərinin nevrیتی. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması. Qalxanabənzər vəzinin funksiyası pozulmaqla xəstəlikləri.
1.3.2.15	azollar (bromukonazol, siprakonazol, propikonazol, tritikonazol, triadimenol, prokloraz, imozalil və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq Dermatoveneroloq *Allerqoloq	Spirometriya * bilirubin, ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Eşitmə sinirlərinin nevrیتی. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması.
1.3.3	Sintetik yuyucu vasitələr (sulfanol, alkilamidlər, LOSK, ARIEL, MİF-UNIVERSAL, TİDE və s.) ^A	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası * bilirubin, ALT, AST *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları, konyuktiva, buynuz qışa, göz yaşı yolları). Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.3.4	Sintetik polimer materiallar: qatranlar, laklar, yapışdırıcılar, plastmasslar, presporoşoklar, liflər o cümlədən:				
1.3.4.1	aminoplastlar ^A , sidik cövhəri-formaldehidli (karbomidli) qatranlar, karboplastlar	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq	Spirometriya *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.3.4.2	Poliakrilatlar: polimetakrilatlar (üzvişüşə, pleksiqlas), poliakrilonitril, poliakrilamid və s. (istehsalı)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Retikulositlər *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.

1.3.4.3	Poliamidlər ^A (kapron, neylon və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Tənəffüs orqanlarının allergik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri.
1.3.4.4	Polivinilxlorid ^{AK} (PVX, vinilplastlar, perxlorvinil qatranı), o cümlədən:				
1.3.4.4.1	istehsalat şəraitində	ildə bir dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Cərrah *Oftalmoloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Əllərin 4 ildə bir dəfə rentgenoqrafiyası Trombositlər Bilirubin ALT AST *qamma-QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *qarın boşluğu orqanlarının USM *spesifik və qeyri spesifik allerqodiagnostika	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Dəyişməyə meyilli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri (xroniki, Hiperplastik laringit, giperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.) Kompensasiya dərəcəsiindən asılı olmayaraq damarların obliterədici xəstəlikləri. Reyno xəstəliyi və sindromu. Birləşdirici toxumanın diffuziya xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.3.4.4.2	istifadə şəraitində	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Cərrah *Oftalmoloq *Onkoloq *Allerqoloq Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq Uroloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Əllərin 4 ildə bir dəfə rentgenoqrafiyası Trombositlər Bilirubin ALT AST *qamma-QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *qarın boşluğu orqanlarının USM *spesifik və qeyri spesifik allerqodiagnostika Spirometriya Retikulositlər Trombositlər *bilirubin, ALT, AST *qamma-QTP *göz mühitlərinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Dəyişməyə meyilli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri (xroniki, Hiperplastik laringit, giperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.) Kompensasiya dərəcəsiindən asılı olmayaraq damarların obliterədici xəstəlikləri. Reyno xəstəliyi və sindromu. Birləşdirici toxumanın diffuziya xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması; leykositlərin 4,5 x 10 ⁹ v/l-dən, trombositlərin 1800000-dən aşağı olması. Disfunksional uşaqlıq qanaxmaları ilə müşayiət olunan aybaşı funksiyasının pozulmaları. Sidik-cinsiyyət orqanlarının dəyişməyə meyilli olan xoşxassəli yenitörəmələri. Katarakta.
1.3.4.4.3	benzolon etenilbenzolla ^R polimeri (1metilätenil)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq Uroloq	Spirometriya Retikulositlər Trombositlər *bilirubin, ALT, AST *qamma-QTP *göz mühitlərinin biomikroskopiyası	Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması; leykositlərin 4,5 x 10 ⁹ v/l-dən, trombositlərin 1800000-dən aşağı olması. Disfunksional uşaqlıq qanaxmaları ilə müşayiət olunan aybaşı funksiyasının pozulmaları. Sidik-cinsiyyət orqanlarının dəyişməyə meyilli olan xoşxassəli yenitörəmələri. Katarakta.

1.3.4.5	Poliiolefinlər (polietilenlər, polipropilenlər ^A (isti emal)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Bilirubin ALT AST *qamma-QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Tənəffüs orqanlarının, dərinin və gözün ön kəsiyinin xroniki və allergik xəstəlikləri.
1.3.4.6	Polisiloksanlar (istehsal)	İldə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq	Spirometriya	Tənəffüs yollarının və dərinin yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri.
1.3.4.7	Polistirollar (istehsal)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq	Spirometriya Retikulositlər Trombositlər *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması; leykositlərin $4,5 \times 10^9$ v/l-dən, trombositlərin 1800000-dən aşağı olması. Poliefir qatranlarla və laklarla bağlı işlərdə, plastmasların istəki preslənməsində tənəffüs orqanlarının və dərinin allergik xəstəlikləri.
1.3.4.8	Poliuretanlar A (penopoliuretan və s.) (istehsal)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar.
1.3.4.9	Poliefirlər (lavsan və s.) (istehsal)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo	Tənəffüs orqanlarının, gözün və dərinin allergik xəstəlikləri.
1.3.4.10	karbon- və üzvi plastıklar, karbon lifli materiallar	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Trombositlər	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Tənəffüs orqanlarının və dərinin allergik xəstəlikləri.
1.3.4.11	Fenoplastlar ^A (fenol qatranı, bakelit lakı və s.) (istehsal)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar.
1.3.4.12	Ftoroplastlar (politetraftoretilen, teflon və s.) (istehsal və termiki emal)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq Nevroloq *Allerqoloq	Spirometriya	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.3.4.13	Furan polimerləri ^A	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo	Tənəffüs orqanlarının, dərinin və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri.
1.3.4.14	Epoksid polimerləri ^A (epoksid qatranlar, kompaundlar, yapışdırıcılar və s.) (istehsal və istifadə)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo	Tənəffüs orqanlarının, dərinin və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri.

1.3.4.15	karbon- və üzviplastiklər, karbon lifli materiallar	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Trombositlər	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Tənəffüs orqanlarının və dərinin allergik xəstəlikləri.
1.3.4.16	Fenoplastlar ^A (fenol qatranı, bakelit lakı və s.) (istehsal)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar.
1.3.4.17	Ftoroplastlar (politetraftoretillen, teflon və s.) (istehsal və termiki emal)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.3.4.18	Furan polimerləri ^A	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Tənəffüs orqanlarının, dərinin və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri.
1.3.4.19	Epoksid polimerləri ^A (epoksid qatranlar, kompaundlar, yapışdırıcılar və s.) (istehsal və istifadə)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Spirometriya *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Tənəffüs orqanlarının, dərinin və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri.
1.3.5.	Karbohidrogenlərin qarışıqları: neftlər, benzinlər ^R , kerosinlər, uayt-spirit ^R , mazutlar, bitumlar, asfaltlar, daşkömür və neft qatranları ^K , peklər ^K , daşkömür qatranların və peklərin vozqonları ^K , mineral yağları ^K (tam təmizlənmiş mineral yağlar, şist qatranları ^{AK} və yağları ^{AK})	ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası 2 qoda Retikulositlər Trombositlər *bilirubin, ALT, AST *qamma QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *qarın boşluğu orqanlarının USM *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri (xroniki, hiperplastik laringit, hiperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.). Bronx-ağciyər sisteminin xroniki xəstəlikləri. Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.3.6.	Bisxlorometil və xlorometil (texniki) efilər: xlorometoksimetan ^K	ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Retikulositlər Trombositlər *bilirubin, ALT, AST *qamma QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *qarın boşluğu orqanlarının USM	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Dəyişməyə meyilli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri (xroniki, Hiperplastik laringit, hiperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.). Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.

1.3.7.	Şin istehsalı qazları ^K , vulkanizasiyalı ^K	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Retikulositlər Trombositlər *bilirubin, ALT, AST *qamma QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *qarın boşluğu orqanlarının USM	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Dəyişməyə meyilli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri (xroniki, hiperplastik laringit, hiperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.). Hepatobiliar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.
1.3.8.	Aqroximatlar, o cümlədən:				
1.3.8.1.	fosfor gübrələri (ammofos, nitrofos və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Allerqoloq	*gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar.
1.3.8.2.	azot gübrələri (ammoniy nitrat— ammiak selitrası, natrium nitritləri, kalium nitritləri və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq *Allerqoloq	*gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik və allergik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və allerqodermatozlar.
1.3.9.	Farmakoloji sənayenin zərərli istehsalat faktorları, o cümlədən				
1.3.9.1.	antibiotiklər ^A (istehsal və istifadə)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq *Nevropatoloq *Oftalmoloq	Spirometriya *spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo. *mikoloji tədqiqatlar	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Kandidozlar, müxtəlif lokalizasiyalı mikozlar, Disbakterioz. Revmatizm, sistem vaskulitləri. Sidik yollarının xroniki xəstəlikləri.
1.3.9.2.	şişəleyhinə preparatlar ^{AK}				
1.3.9.2.1.	istehsal	ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Nevropatoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Retikulositlər Trombositlər *ALT, AST, bilirubin *qamma-QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *daxili orqanların USM *spesifik allerqodiyagnostika in vitro	Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması; leykositlərin 4,5 x 10 ⁹ v/l-dən, trombositlərin 1800000-dən aşağı olması. Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Dəyişməyə meyilli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri (xroniki, hiperplastik laringit, hiperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.). Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.3.9.2.2.	istifadə	ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Nevropatoloq *Oftalmoloq *Uroloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Retikulositlər Trombositlər *ALT, AST, bilirubin *qamma-QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *daxili orqanların USM *spesifik allerqodiyagnostika in vitro	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması; leykositlərin 4,5 x 10 ⁹ v/l-dən, trombositlərin 1800000-dən aşağı olması. Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Dəyişməyə meyilli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri (xroniki, hiperplastik laringit, hiperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.). Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.3.9.3.	sulfanilamidlər ^A (istehsal və istifadə)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Allerqoloq	Spirometriya Retikulositlər Trombositlər *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo	Tənəffüs orqanlarının, dərinin və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri.

1.3.9.4.	Hormonlar ^K , o cümlədən:				
1.3.9.4.1.	istehsal	ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq Nevropatoloq *Endokrinoloq *Rentgenoloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya döş qəfəsinin 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *bilirubin, ACT, ALT *HF, qamma-QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *daxili orqanların USM *qormonal profil	Tənəffüs orqanlarının, dərinin və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Müxtəlif lokalizasiyalı disbakterioz. Endokrin sisteminin xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.3.9.4.2.	istifadə	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq *Endokrinoloq *Nevropatoloq *Rentgenoloq *Onkoloq *Allerqoloq	Spirometriya Döş qəfəsinin 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası *bilirubin, ACT, ALT *HF, qamma-QTP *gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası *daxili orqanların USM *endokrinoloqun tövsiyəsi ilə qormonal profil	Tənəffüs orqanlarının, dərinin və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Müxtəlif lokalizasiyalı disbakterioz. Endokrin sisteminin xəstəlikləri. Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.
1.3.9.5.	vitaminlər ^A (istehsal və istifadə)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq *Nevropatoloq *Oftalmoloq	Spirometriya *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo Gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
1.3.9.6.	narkotiklər, psixotrop preparatlar (istehsal)	ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Narkoloq *Psixiatr *Allerqoloq	*mütəxəssislərin tövsiyəsi ilə psixoloji testlər *bilirubin, ACT, ALT *qamma QTP	Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri.
1.3.9.7.	dərman preparatları, 1.3.9.1 — 1.3.9.6 bəndlərə düşməyən (istehsal)	ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq *Nevropatoloq *Oftalmoloq	Spirometriya *spesifik allerqodiagnostika in vitro, in vivo	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.
2. Bioloji faktorlar					
2.1.	Prodüsent göbələklər ^A , zülal-vitaminli konsentratlar (BVK), yem mayaları ^A , kombikormlar ^A	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq *Nevroloq *Oftalmoloq *Stomatoloq	<i>Spirometriya</i> <i>Döş qəfəsinin 2</i> <i>proyeksiyada</i> <i>rentgenoqrafiyası 2</i> <i>ildə 1 dəfə</i> <i>*bəlgəmin</i> <i>mikroskopiyası</i> <i>*bilirubin, AST,ALT</i> <i>*qamma-QTP</i> <i>*spesifik</i> <i>allerqodiagnostika in</i> <i>vitro</i> <i>*mikoloji tədqiqatlar</i>	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Kandidozlar, müxtəlif lokalizasiyalı mikozlar, o cümlədən dərin. <i>Müxtəlif lokalizasiyalı disbakterioz.</i> <i>Təqvim ilində 3 və daha çox</i> <i>kəskinləşmə tezliyi ilə bronx-ağciyər</i> <i>sisteminin xroniki xəstəlikləri.</i> <i>Təqvim ilində 4 və daha çox</i> <i>kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin</i> <i>xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.</i>
2.2.	Ferment preparatları ^A , biostimulyatorlar	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq *Nevroloq *Oftalmoloq	<i>Spirometriya</i> <i>*bilirubin, AST, ALT</i> <i>*qamma-QTP</i> <i>*spesifik</i> <i>allerqodiagnostika in</i> <i>vitro, in vivo.</i>	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. <i>Təqvim ilində 4 və daha çox</i> <i>kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin</i> <i>xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.</i> Hepatobiliyar sistemin ağır keçən tez-tez fəsadlaşan (təqvim ilində 2 dəfədən çox) xəstəlikləri.

2.3.	Diagnostika və müalicə üçün allerqenlər ^A , qanın komponentləri və preparatları, immunobioloji preparatlar ^A	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq *Allerqoloq *Nevroloq *Oftalmoloq	<i>Spirometriya,</i> <i>Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası</i> <i>*gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası</i> <i>*HBsAg, a-HBCOR IgM, A-HCV-IgG</i> <i>HİV (işçinin razılıığı ilə)</i> <i>*spesifik allerqodiyagnostika in vitro</i>	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Kandidozlar, müxtəlif lokalizasiyalı mikozlar, o cümlədən dərin. Disbakterioz. <i>İnfeksiyon və parazitlər xəstəliklərinin xroniki, fəsadlaşan formaları.</i>
2.4.	3-4 patoqen (təhlükə) qruplu mikroorqanizm və ya helmintlərlə yoluxmuş və ya yoluxmaya şübhəli olan material	ildə 1 dəfə	<i>Terapevt</i> <i>İnfeksiyonist</i> <i>Dermatoveneroloq</i> <i>*Otorinolarinqoloq</i> <i>*Oftalmoloq</i> <i>*Allerqoloq</i>	<i>Helminthlərin yumurtalarına görə nəcisin müayinəsi</i> <i>*spesifik diaqnostik tədqiqatlar</i> <i>*gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası</i>	<i>Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.</i> Tənəffüs orqanlarının və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri.
2.5.	Yoluxmuş və ya yoluxmaya şübhəli olan materiallar, o cümlədən:				
2.5.1.	1-2 patoqen (təhlükə) qruplu mikroorqanizmlərlə	ildə 1 dəfə	<i>Terapevt</i> <i>İnfeksiyonist</i> <i>Dermatoveneroloq</i> <i>Otorinolarinqoloq</i> <i>Oftalmoloq</i> <i>*Stomatoloq</i> <i>*Allerqoloq</i>	<i>*spesifik diaqnostik tədqiqatlar</i>	<i>Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.</i> Tənəffüs orqanlarının və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri.
2.5.2.	B ^K və C ^K qepatitləri virusları ilə, AİDS virusu ilə	rübdə 1 dəfə	<i>Terapevt</i> <i>İnfeksiyonist</i> <i>Otorinolarinqoloq</i> <i>Dermatoveneroloq</i> <i>Oftalmoloq</i> <i>*Onkoloq</i> <i>*Allerqoloq</i>	<i>HbsAg, a-HBCOR IgM, A-HCV-IgG; HİV (işçinin razılıığı ilə).</i> <i>*bilirubin, ACT,ALT</i> <i>*spesifik diaqnostik tədqiqatlar</i> <i>*qarın boşluğu orqanlarının USM</i> <i>*gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası</i>	<i>Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.</i> Tənəffüs orqanlarının və gözün ön kəsiyinin allergik xəstəlikləri.
2.6.	Bioloji toksinlər (heyvanların, balıqların, bitkilərin zəhərləri)	ildə 1 dəfə	<i>Terapevt</i> <i>Dermatoveneroloq</i> <i>Nevropatoloq</i> <i>Otorinolarinqoloq</i> <i>*Allerqoloq</i>	<i>*spesifik allerqodiyagnostika</i>	Müxtəlif orqan və sistemlərin allergik xəstəlikləri. Polineyropatiyalar. Vegetativ (avtonom) sinir sisteminin aşkar (nəzərə çarpan şəkildə) pozulması.
2.7.	heyvan və bitki mənşəli tozlar ^{AF} (silisium dioksidin qarışığı ilə ^{AF} , taxıl ^{AF} , lifli bitkili ^{AF} , pambıq-kağız ^{AF} , pambıq ^{AF} , kətan ^{AF} , yun ^{AF} , pərgü ^{AF} , təbii ipək pambıq unu (zülalla) ^A , unlu ^{AF} , bərk cinsli ağaclı ^{AFK} , torf, mayaotu, çətənə, kənaf, cut, tütün ^A , və s.), o cümlədən bakterial çirklənmə ilə	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Rentgenoloq Otorinolarinqoloq Dermatoveneroloq *Oftalmoloq *Onkoloq *Allerqoloq	<i>Spirometriya</i> <i>Döş qəfəsinin 2 ildə bir dəfə 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası</i> <i>*spesifik allerqodiyagnostika in vitro, in vivo</i> <i>*gözün ön kəsiyinin biomikroskopiyası</i>	Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış distrofik xəstəlikləri. Hiperplastik laringit. Burun çəpərinin ayrılığı, burun tənəffüsünün pozulması ilə Tənəffüs orqanlarının və dərinin xroniki allergik xəstəlikləri. -
3. Fiziki faktorlar					

3.1.	ionlaşdırıcı şüalanma ^K , radioaktiv maddələr ^K və ionlaşdırıcı şüalanmanın digər mənbələri	<i>ildə 1 dəfə</i>	Terapevt Oftalmoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Cərrah *Onkoloq	Retikulositlər Trombositlər Spirometriya Döş qəfəsinin 2 proyeksiyada rentgenoqrafiyası Göz mühitlərinin biomikroskopiyası Göz dibinin oftalmoskopiyası Korreksiyasız və korreksiya ilə görmə itiliyinin yoxlanılması *qarın boşluğu orqanlarının və qalxanabənzər vəzinin USM *Mammografiya (qadınlar)	Periferik qanda hemoqlobinin kişilərdə 130 q/l-dən aşağı, qadınlarda 120 q/l-dən aşağı olması. Leykositlərin 4,5 x 10 ⁹ v/l-dən, trombositlərin 1800000-dən aşağı olması. Kompensasiya dərəcəsiindən asılı olmayaraq damarların obliteraedici xəstəlikləri. Reyno xəstəliyi və sindromu. Şua xəstəliyi və onun nəticələri. Bədxassəli yenitörəmələr. Xüsusi geyimin geyilməsinə və dəri səthinin tualetinə mane törədən xəssəli yenitörəmələr. Dərin mikroqlar. Bir gözdə 0,4 D -dən və o biri gözdə 0,3 D-dən az olmayan korreksiya ilə görmə itiliyi Skiaskopik refraksiya: yaxındangörmə normal göz dibində 10,0 D qədər, uzaqdangörmə 8,0 D qədər, astiqmatizm 3,0 D qədər. Radiasion katarakta.
3.2.	<i>ionlaşdırmayan şüalanmalar, o cümlədən:</i>				
3.2.1.	optik diapazonun elektromaqnit şüalanmaları (III və IV təhlükəlik sinifli lazerlərdən şüalanma)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Oftalmoloq Dermatoveneroloq Nevropatoloq	Retikulositlər Trombositlər Göz mühitlərinin biomikroskopiyası Göz dibinin oftalmoskopiyası	<i>Fəsadlaşmış katarakta.</i> <i>Təqvim ilində 4 və daha çox</i> <i>kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin və</i> <i>onun artımlarının xroniki</i> <i>fəsadlaşan xəstəlikləri.</i> <i>Gözün selikli qişasının degenerativ-</i> <i>distrofik xəstəlikləri.</i> <i>Gözün ön kəsiyinin xroniki</i> <i>xəstəlikləri.</i> <i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə</i> <i>çarpan pozulması.</i>
3.2.2.	<i>elektromaqnit sahə, o</i> <i>cümlədən:</i>				
3.2.2.1	radiotezlik diapazonlu elektromaqnit sahə (10 kHz – 300 HHZ),	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Oftalmoloq *Endokrinoloq *Dermatoveneroloq	Retikulositlər Trombositlər *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi *qormonal status *göz mühitlərinin biomikroskopiyası *göz dibinin oftalmoskopiyası	<i>Fəsadlaşmış katarakta.</i> <i>Gözün selikli qişasının degenerativ-</i> <i>distrofik xəstəlikləri.</i> <i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə</i> <i>çarpan pozulması.</i>
3.2.2.2.	sənaye tezlikli elektrik və maqnit sahələr (50 Hz)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq *Endokrinoloq	Retikulositlər, Trombositlər. *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi	<i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə</i> <i>çarpan pozulması.</i>
3.2.2.3.	elektrostatik sahə, daimi maqnit sahə	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Oftalmoloq	Retikulositlər Trombositlər *göz dibinin oftalmoskopiyası *göz mühitlərinin biomikroskopiyası	<i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə</i> <i>çarpan pozulması.</i> <i>Ağırlaşmış katarakta.</i> <i>Gözün selikli qişasının degenerativ-</i> <i>distrofik xəstəlikləri.</i>
3.2.2.4.	PEHM-ın (kompüter) genişzolaqlı tezlik spektrli elektromaqnit sahəsi (informasiyanın daxil edilməsi və oxunması işləri, cəmdə iş vaxtının 50%-dan az olmayan gözlərin dialoqu rejimində işlər)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Oftalmoloq	Görmə itiliyi Tonometriya Skiaskopiya Refraktometriya Akkomodasiya həcmi Binokulyar görmənin müayinəsi Rəng hissetmə Göz mühitlərinin biomikroskopiyası Göz dibinin oftalmoskopiyası	<i>Fəsadlaşmış katarakta.</i> <i>Gözün selikli qişasının</i> <i>degenerativ-distrofik xəstəlikləri.</i> <i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə</i> <i>çarpan pozulması.</i>
3.2.2.5.	dəyişmiş qeomaqnit sahə (ekranlaşdırılmış otaqlar, dərnləşdirilmiş qurğular)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq *Endokrinoloq	Retikulositlər Trombositlər *eritrositlərin bazofil dənəvərliyi	<i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə</i> <i>çarpan pozulması.</i>

3.3.	Ultrabənövşəyi şüalanma ^K	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Oftalmoloq Otorinolarinqoloq *Nevropatoloq *Onkoloq	Göz dibinin oftalmoskopiyası Göz mühtlərinin biomikroskopiyası Görmə itiliyi Tonometriya	<p><i>Gözün selikli qışasının degenerativ-distrofik xəstəlikləri.</i></p> <p><i>Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri.</i></p> <p><i>Katarakta.</i></p> <p><i>Laqoftalm.</i></p> <p><i>Bir gözdə 0,5 D-dən və o biri gözdə 0,2 D-dən az olmayan korreksiyasız görmə itiliyi.</i></p> <p><i>İlkin tibbi baxışda miopiya 4,0 D-dən çox və/və ya hipermetropiya 3,25 D-dən çox; dövrü tibbi baxışda miopiya 5,0 D-dən çox və/və ya hipermetropiya 4,5 D-dən çox.</i></p> <p><i>Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin və onun artımlarının xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.</i></p> <p><i>Dəyişməyə meyilli olan yuxarı tənəffüs yollarının və dərinin xəstəlikləri (xroniki, Hiperplastik laringit, hiperkeratozlar, diskeratozlar, çoxsaylı piqmentli papillomalar və nevuslar və s.).</i></p>
3.4. Titrəmə					
3.4.1.	Lokal titrəmə	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq Cərrah *Dermatoveneroloq *Rentgenoloq	Pallesteziometriya Görmə itiliyi *soyuq nümunə Nevropatoloqun tövsiyəsi ilə *Periferik damarların RVQ (USM), *ENMQ *əllərin rentgenoqrafiyası *vestibulyar analizatorunun müayinəsi	<p><i>Kompensasiya dərəcəsindən asılı olmayaraq damarların obliteraedici xəstəlikləri.</i></p> <p><i>Reyno xəstəliyi və sindromu.</i></p> <p><i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.</i></p> <p><i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Vestibulyar aparatın funksiyasının istənilən etiologiyalı pozulması.</i></p> <p><i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə uşaqlığın və onun artımlarının xroniki iltihablı xəstəlikləri.</i></p> <p><i>Yüksək və ya ağırlaşmış yaxındangörmə (8,0 D-dən çox).</i></p> <p><i>Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri və nəzərə çarpan onixodistrofiya.</i></p>
3.4.2.	Ümumi titrəmə	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Otorinolarinqoloq Oftalmoloq Cərrah	Pallesteziometriya *soyuq nümunə *Periferik damarların RVQ (USM) *ENMQ *vestibulyar analizatorunun müayinəsi *audiometriya *korreksiya ilə görmə itiliyi	<p><i>Kompensasiya dərəcəsindən asılı olmayaraq damarların obliteraedici xəstəlikləri.</i></p> <p><i>Reyno xəstəliyi və sindromu.</i></p> <p><i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.</i></p> <p><i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Vestibulyar aparatın funksiyasının istənilən etiologiyalı pozulması.</i></p> <p><i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə uşaqlığın və onun artımlarının xroniki iltihablı xəstəlikləri.</i></p> <p><i>Yüksək və ya ağırlaşmış yaxındangörmə (8,0 D-dən çox).</i></p> <p><i>Eşitmənin dayanıqlı (3 ay və daha çox) pozulmaları (5m-dən az) heç olmasa bir qulaqda, istənilən etiologiyalı.</i></p>

3.5.	İstehsalat səs-küyü	ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Nevropatoloq Oftalmoloq	Audiometriya. *vestibulyar analizatorunun müayinəsi *göz dibinin oftalmoskopiyası	İşə daxil olarkən: <i>Eşitmənin dayanıqlı (3 ay və daha çox) pozulmaları (5m-dən az) heç olmasa bir qulaqda, istənilən etiologiyalı.</i> <i>Vestibulyar aparatın funksiyasının istənilən etiologiyalı pozulması.</i> Dövrü tibbi müayinədə: <i>səs-küy təsiri şəraitində işləyənlərdə eşitmənin itirilməsinin kəmiyyət göstəricilərinin klassifikasiyasına (1988) görə eşitmənin azalma dərəcəsi – əksgöstəriş sayılır;</i> <i>eşitmənin azalmasının yüngül dərəcəsi – əksgöstəriş sayılır;</i> <i>eşitmənin azalmasının orta dərəcəsi – somatik xəstəliklərin olduğu halda əksgöstəriş sayılır;</i> <i>eşitmənin azalmasının yüksək dərəcəsi – tam əksgöstəriş sayılır.</i>
3.6.	Kontakt, hava ultrasəsi	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Cərrah *Otorinolarinqoloq *Oftalmoloq	*Periferik damarların RVQ (USM) *ENMQ *vestibulyar analizatorunun müayinəsi *göz dibinin oftalmoskopiyası	<i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.</i> <i>Kompensasiya dərəcəsindən asılı olmayaraq damarların obliteraedici xəstəlikləri, periferiçeskiy anqiospazm.</i> <i>Reyno xəstəliyi və sindromu.</i> <i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.</i>
3.7.	İnfrasəs	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Nevropatoloq *Oftalmoloq	Audiometriya Vestibulyar analizatorunun müayinəsi *göz dibinin oftalmoskopiyası	<i>Vestibulyar aparatın funksiyasının istənilən etiologiyalı pozulması.</i> <i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.</i> İşə daxil olanda: <i>Eşitmənin dayanıqlı (3 ay və daha çox) pozulmaları (5m-dən az) heç olmasa bir qulaqda, istənilən etiologiyalı.</i> <i>Vestibulyar aparatın funksiyasının istənilən etiologiyalı pozulması.</i> Dövrü tibbi müayinədə: <i>səs-küy təsiri şəraitində işləyənlərdə eşitmənin itirilməsinin kəmiyyət göstəricilərinin klassifikasiyasına (1988) görə eşitmənin azalma dərəcəsi – əksgöstəriş sayılır;</i> <i>eşitmənin azalmasının yüngül dərəcəsi – əksgöstəriş sayılır;</i> <i>eşitmənin azalmasının orta dərəcəsi – əksgöstəriş sayılır;</i> <i>eşitmənin azalmasının yüksək dərəcəsi – tam əksgöstəriş sayılır.</i>
3.8.	İstehsalat sahələrində və açəq ərazilərdə havanın aşağı temperaturu	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Dermatoveneroloq Otorinolarinqoloq Cərrah	Termometriya *soyuq nümunə *Periferik damarların RVQ (USM)	<i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri.</i> <i>Kompensasiya dərəcəsindən asılı olmayaraq damarların xəstəlikləri.</i> <i>Reyno xəstəliyi və sindromu.</i> <i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.</i> <i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə uşaqlığın və onun artımlarının xroniki iltihablı xəstəlikləri.</i> <i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə tənəffüs orqanlarının xroniki xəstəlikləri.</i> <i>Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərinin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri.</i> <i>Ürəyin işemik xəstəliyi: stenokardiya FS II,</i>

3.9.	İstehsalat sahələrində və açəq ərazilərdə havanın yüksək temperaturu	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Oftalmoloq	*Periferik damarların RVQ (USM) *göz mühitlərinin biomikroskopiyası	<i>Hipertoniya xəstəliyi III dərəcə, Ürəyin və perikardın I-II dərəcəli qan dövrəni çatışmamazlıqla xroniki xəstəlikləri.</i> <i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə tənəffüs orqanlarının xroniki xəstəlikləri.</i> <i>Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərənin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Katarakta.</i>
3.10.	İstilik şüalanması	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Dermatoveneroloq Nevropatoloq Oftalmoloq	*Periferik damarların RVQ (USM) Nevropatoloqun təvsiyəsi ilə *göz mühitlərinin biomikroskopiyası	<i>Hipertoniya xəstəliyi III dərəcə, Ürəyin və perikardın istənilən dərəcəli qan dövrəni çatışmamazlıqla xroniki xəstəlikləri</i> <i>Ürəyin işemik xəstəliyi: stenokardiya FS II, Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.</i> <i>Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərənin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Katarakta.</i> <i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə tənəffüs orqanlarının xroniki xəstəlikləri.</i>
3.11.	Ətraf hava və su mühitinin yüksək və aşağı təzyiqi	ildə 1 dəfə	Terapevt Otorinolarinqoloq Nevropatoloq Oftalmoloq Cərrah Dermatoveneroloq Stomatoloq	Retikulositlər Trombositlər eritrositlərin bazofil dənəvərliyi Göz mühitlərinin biomikroskopiyası Burunyanı boşluqların rentgenoloji müayinəsi göz dibinin oftalmoskopiyası *oftalmotonometriya	<i>Hipertoniya xəstəliyi III dərəcə, Ürəyin və perikardın istənilən dərəcəli qandövrəni çatışmamazlıqla xroniki xəstəlikləri</i> <i>Ürəyin işemik xəstəliyi: stenokardiya FK II, orta riskli. Təqvim ilində 4 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə dərənin xroniki fəsadlaşan xəstəlikləri. Vegetativ (avtonom) sinir sisteminin aşkar (nəzərə çarpan şəkildə) pozulması.</i> <i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Kompensasiya dərəcəsindən asılı olmayaraq damarların obliterəedici xəstəlikləri. Reyno xəstəliyi və sindromu. Ayaqların varikoz və tromboflebitik xəstəlikləri, limfoangit.</i> <i>Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə sümük-əzələ sisteminin xəstəlikləri. Sidik yollarının və böyrəklərin istənilən dərəcəli və lokalizasiyalı xroniki xəstəlikləri.</i> <i>Dişlərin, ağız boşluğunun xəstəlikləri, dişlərin olmaması, çıxan protezlər, ankiloz və alt çənənin kontrakturası (adentiya)</i> <i>Burunyanı boşluqların və orta qulağın xroniki iltihablı xəstəlikləri.</i>
3.12.	İşıq mühiti (təbii və süni işıqlandırma)	ildə 1 dəfə	Oftalmoloq Nevropatoloq	Görmə itiliyi Tonometriya Skioskopiya Refraktometriya Akkomodasiya həcmi Binokulyar görmənin müayinəsi Rəng hissetmə Göz mühitlərinin biomikroskopiyası Göz dibinin oftalmoskopiyası	<i>Fəsatlaşmış katarakta.</i> <i>Gözün selikli qişasının degenerativ-distrofik xəstəlikləri.</i> <i>Vegetativ sinir sisteminin nəzərə çarpan pozulması.</i>
4. Əmək prosesi faktorları					

4.1.	Fiziki yükləmələr (fiziki dinamik yükləmə, əllə qaldırılan və daşınan yükün çəkisi, stereotip iş hərəkətləri, statik yükləmə, iş durumu, korpusun əyilməsi, sahədə hərəkət)	ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Cərrah Oftalmoloq *Rentgenoloq	Korreksiya ilə görmə itiliyi *göz dibinin oftalmoskopiyası *Periferik damarların USM və ENMQ Nevropatoloqun tövsiyəsi ilə *cərrahın və Nevropatoloqun tövsiyəsi ilə oynaqların, onurğa sütununun rentgenoqrafiyası	Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə skelet-əzələ sisteminin xəstəlikləri. Kompensasiya dərəcəsi asılı olmayaraq damarların obliterədici xəstəlikləri. Reyno xəstəliyi və sindromu. Ayaqların damarlarının varikoz genişlənməsi, tromboflebit, babasil. Nəzərə çarpan enteroptoz, yırtıqlar, düz bağırsağın düşməsi. Qadın cinsi orqanlarının düşməsi. Təqvim ilində 3 və daha çox kəskinləşmə tezliyi ilə uşaqlıqın və onun artımlarının xroniki iltihablı xəstəlikləri. <i>Hipertoniya xəstəliyi III dərəcə.</i> <i>Ürəyin və perikardın I-II dərəcəli qan dövrünü çatışmamazlıqla xroniki xəstəlikləri.</i> Ürəyin işemik xəstəliyi: stenokardiya FS II Yüksək dərəcəli miopiya və ya ağırlaşmış yaxındangörmə. Gözün torlu qişasının distrofik dəyişiklikləri. <i>Vestibulyar aparatın funksiyasının istənilən etiologiyalı pozulması.</i>
4.2.	Aşağı qravitasiya (çəkisizlik)	ildə 1 dəfə	Terapevt Nevroloq Cərrah Oftalmoloq Otolaringoloq Dermatoveneroloq Allerqoloq Stomatoloq Narkoloq Psixiatr Uroloq Endokrinoloq Rentgenoloq	Korreksiya ilə görmə itiliyi Göz dibinin oftalmoskopiyası Tonometriya Audiometriya Vestibulyar analizatorunun müayinəsi qarın boşluğu orqanların, böyrəklərin, qalxanabənzər vəzinin, kiçik çanaq orqanlarının (prostatın) USM periferik damarların USM Burunyanı boşluqların rentgenoloji müayinəsi. *Cərrahın və nevroloqun tövsiyəsi ilə oynaqların, onurğa sütununun rentgenoqrafiyası *Spirometriya *Qanın biokimyəvi müayinəsi: ALT, AST, bilirubin, qlükoza, kreatinin, xolesterin, kalium, natrium, kalsium; *EKQ, EEQ, dinamometriya, *koaquloqramma: PTi, AÇTV, fibrinoqen, RFMK, protrombin vaxtı, trombin vaxtı, qandövrünü müddəti	Kəskin və xroniki xəstəliklər və onların fəsadları. İnkişaf anomaliyaları.

4.3.	Yüksək qravitasiya (həddən artıq yüklənmə)	ildə 1 dəfə	Terapevt Nevropatoloq Cərrah Oftalmoloq Otolaringoloq Dermatoveneroloq Allerqoloq Stomatoloq Narkoloq Psixiatr Uroloq Endokrinoloq Rentgenoloq	Korreksiya ilə görmə itiliyi Göz dibinin oftalmoskopiyası Tonometriya Audiometriya Vestibulyar analizatorunun müayinəsi qarın boşluğu orqanların, böyrəklərin, qalxanabənzər vəzinin, kiçik çanaq orqanlarının (prostatın) USM periferik damarların USM Burunyanı boşluqların rentgenoloji müayinəsi *Cərrahın və Nevropatoloqun tövsiyəsi ilə oynaqların, onurğa sütununun rentgenoqrafiyası *Spirometriya *Qanın biokimyəvi müayinəsi: ALT, AST, bilirubin, qlükoza, kreatinin, xolesterin, kalium, natrium, kalsium; *EKQ, EEQ, dinamometriya, *koaquloqramma: PTİ, AÇTV, fibrinoqen, RFMK, protrombin vaxtı, trombin vaxtı, qandövrəni müddəti	Kəskin və xroniki xəstəliklər və onların fəsadları. İnkişaf anomaliyaları.
4.4.	Sensor yükləmələr, o cümlədən:				
4.4.1.	Fərqləndirilən obyektin ölçüsü (bu amillər üzrə iş yerlərinin attestasiyasının nəticələrinə əsasən 3.2-ci təhlükəli əmək şəraitinə aid edildikdə)	ildə 1 dəfə	Terapevt Oftalmoloq *Nevropatoloq	Görmə itiliyi Oftalmotonometriya 40 yaşdan yuxarı olan şəxslər üçün Refraktometriya Akkomodasiya həcmi 40 yaşdan az olan şəxslər üçün Binokulyar görmənin müayinəsi Rəng hissetmə Göz mühtlərinin biomikroskopiyası	İlkin tibbi baxışda bir gözdə 1,0 D-dən və obiri gözdə 0,8 D-dən az; dövrü tibbi baxışlarda - bir gözdə 0,8 D-dən və obiri gözdə 0,5 D-dən az korreksiya ilə görmə itiliyi. Refraksiya anomaliyaları: ilkin tibbi baxışda - miopiya 3,0 D-dən artıq, qipermetropiya 3,0 D-dən artıq, astigmatizm 1,5 D-dən artıq; dövrü tibbi baxışlarda: miopiya 8,0 D-dən artıq, qipermetropiya 6,0 D-dən artıq, astigmatizm 3,0 D-dən artıq. Binokulyar görmənin olmaması. Akkomodasiyanın yaş normalarından aşağı düşməsi. Laqoftalm. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri (göz qapaqları konyuktiva, buynuz gışa, göz yaşı yolları). Görmə sinirin, torlu qişanın xəstəlikləri.
4.4.2.	Fərqləndirilən obyektin ölçüsü (bu amillər üzrə iş yerlərinin attestasiyasının nəticələrinə əsasən 3.1-ci təhlükəli əmək şəraitinə aid edildikdə)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Oftalmoloq *Nevropatoloq	Görmə itiliyi Oftalmotonometriya 40 yaşdan yuxarı olan şəxslər üçün Refraktometriya Akkomodasiya həcmi 40 yaşdan az olan şəxslər üçün Binokulyar görmənin müayinəsi Rəng duyğusu	Bir gözdə 0,5 D-dən az olmayan, obiri gözdə 0,2 D-dən az olmayan korreksiya ilə görmə itiliyi. Refraksiya anomaliyaları: ilkin tibbi baxışda - miopiya 6,0 D-dən artıq, qipermetropiya 4,0 D-dən artıq, astigmatizm 2,0 D-dən artıq; dövrü tibbi baxışlarda: miopiya 10,0 D-dən artıq, hipermetropiya 6,0 D-dən artıq, astigmatizm 4,0 D-dən artıq. Binokulyar görmənin olmaması. Akkomodasiyanın yaş normalarından aşağı düşməsi. Laqoftalm. Gözün ön kəsiyinin xroniki xəstəlikləri. Görmə sinirinin, torlu qişanın xəstəlikləri

4.4.3.	Optik cihazlarla işlər (mikroskoplar, lupalar və s.)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt Oftalmoloq *Nevropatoloq *Allerqoloq	Görmə itiliyi Oftalmotonometriya 40 yaşdan yuxarı olan şəxslər üçün Skiaskopiya Refraktometriya Akkomodasiya həcmi 40 yaşdan az olan şəxslər üçün Binokulyar görmənin müayinəsi Rəng hissetmə Göz mühtlərinin biomikroskopiya	İlkin tibbi baxışda bir gözdə 0,9 D-dən az olmayan, obiri gözdə 0,6 D-dən az olmayan korreksiya ilə görmə itiliyi; dövrü tibbi baxışlarda bir gözdə 0,7 D-dən az olmayan, obiri gözdə 0,5 D-dən az olmayan korreksiya ilə görmə itiliyi. Refraksiya anomaliyaları: ilkin tibbi baxışda - miopiya 3,0 D-dən artıq, qipermetropiya 4,0 D-dən artıq, astigmatizm 1,5 D-dən artıq; dövrü tibbi baxışlarda: miopiya 8,0 D-dən artıq, qipermetropiya 4,0 D-dən artıq, astigmatizm 2,0 D-dən artıq. Akkomodasiyanın yaş normalarından aşağı düşməsi. Rənghissetmənin pozulması, əgər rəng informasiya yükü daşıyarsa. Laqoftalm. Gözün qoruyucu aparatının və qişalarının xroniki iltihablı və allergik xəstəlikləri. G ö r m ə sinirinin, torlu qişanın xəstəlikləri.
--------	--	---------------	--	--	---

Qeydlər:

Siyahıda allergenlər "A"-ilə, kanserojenlər "K" ilə, fibrogen xüsusiyyət malik maddələr "F" ilə, reproduktiv sağlamlığı üçün təhlükəli olan maddələr "R" ilə işarə olunmuşlar.

"A", "K" və "R" ilə işarə olunmuş maddələrlə təmasda olan şəxslərin ilkin və dövrü tibbi müayinələri zamanı əsas müayinələrlə yanaşı əlavə olaraq zəruri həkim mütəxəssislər baxışlara cəlb olunur, əlavə laborator və funksional tədqiqatlar həyata keçirilir və 1.1.1., 1.1.2., 11.3. bəndləri üçün müəyyənləşdirilmiş əks-göstərişlər nəzərə alınır.

¹ Siyahıda, qüvvədə olan müvafiq normativ-hüquqi aktlarla uyğun olaraq öz təsir səviyyəsinə görə zərərli və (və ya) təhlükəlilik siniflərinə aid olan zərərli amillər qeyd olunur.

² Tibbi müayinələr aparılan zaman bütün müayinə olunanlara mütləq qaydada aparılır:

- qanın klinik müayinəsi (hemoglobin, rəng göstəricisi, eritrositlər, leykositlər, leykositar formula, EÇS);
- sidiyin klinik müayinəsi (xüsusi çəki, zülal, şəkər, çöküntünün mikroskopiya);
- elektrokardiografiya;
- ağı ciyərlərin 2 proyeksiyada (düz və sağ yan) rəqəmsal rentgenoqrafiyası;
- biokimyəvi skrining;
- qanın zərdabında qlükoza və xolesterinin miqdarı;
- bütün qadınlar ildə bir dəfə bakterioloji və sitoloji tədqiqatlar daxil olmaqla mama-ginekoloq tərəfindən müayinə olunurlar;
- 40 yaşından yuxarı qadınlar iki ildən bir döş vəzilərinin mammoqrafiyasını və ya USM keçirlər.

³ İlkin və dövrü müayinələrin keçirilməsi zamanı ulduz (*) ilə işarə olunmuş həkim mütəxəssislərin iştirakı, laborator və funksional tədqiqatların aparılması tibbi müayinələrdə iştirak edən həkim mütəxəssislərin məsləhəti ilə həyata keçirilir.

⁴ Bütün kateqoriyadan olan müayinə olunanlar üçün həkim psixiatrın, həkim narkoloqun tibbi müayinələrdə iştirakı mütləqdir.

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi
Kollegiyasının 13 dekabr 2012-ci il tarixli 46
nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir

İşçilərin icbari tibbi müayinələrin keçirilməsi tələb olunan işlərin

SİYAHISI

Aparılan işlərin xarakteri	Müayinələrin dövrüliyi	İxtisaslı həkimlərin iştirakı	Laborator və instrumental müayinələr	Tibbi əxsgöstərişlər
1	2	3	4	5
1. Yüksəklikdə iş və qaldırıcı qurğulara xidmətlə əlaqəli işlər, o cümlədən:	İldə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, cərrah, otorinolarinqoloq, psixiatr	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, görmə itiliyinin təyini	1. İşə mane olan və boğulmaya meyli yırtıqlar. 2. Orta ağır dərəcəli işləri yerinə yetirməyə mane olan xoş xassəli işlər. 3. Periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. 4. Obliterasiyaedici endoartrit. 5. Venaların nəzərə çarpan genəlmələri. Aşağı ətrafların tromboflebiti. Tez-tez fəsadlaşan və qanaxmaya meyli babasil. 6. Menyer xəstəliyi

1.1. Qaldırıcı qurğularla əlaqədar işlər (kran maşinisti)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, cərrah, otorinolarinqoloq, psixiatr	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, görmə itiliyinin təyini, görmə sahəsinin müayinəsi	1. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı yırtıqları, 1 və ya 2 tərəfli dayanıqlı zəifləməsi (pıçıltılı nitq 3 m-dən az olmamaq şərti ilə). 2. Menyer xəstəliyi də daxil olmaqla vestibulyar aparatın funksiyasının pozulması. 3. Görmə orqanlarının xəstəlikləri: 3.1. korreksiya ilə görmə itiliyinin 1 gözdə 0,5-dən, digər gözdə 0,2-dən az olması; 3.2. görmə sahəsinin 20 dərəcədən artıq məhdudlaşması 3.3. Xroniki dakreosistitlər və müalicə olunmayan gözdən yaş axma 4. Epilepsiya və sinkopal vəziyyətlər 5. Aşağı ətrafların residivləşən tromboflebiti
1.2. Adi və sürətli liftlərlə əlaqədar işlər (adi liftlərə işə qəbula əks göstəriş yoxdur)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, otorinolarinqoloq	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, görmə itiliyinin təyini	1. Menyer xəstəliyi də daxil olmaqla vestibulyar aparatın funksiyasının pozulması. 2. Eşitmənin hər hansı etiologiyalı dayanıqlı zəiflənməsi (pıçıltılı nitq 3 m-dən az). 3. Korreksiya ilə görmə itiliyi bir gözdə 0,5-dən, digər gözdə 0,2-dən az və ya binokulyar görmə olmazsa 0,7
2. 127 V və daha artıq, daimi 42 V və daha artıq dəyişən cərəyan qurğularına xidmət, o cümlədən təmiri, quraşdırılması	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, otorinolarinqoloq	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, görmə sahəsinin müayinəsi, görmə itiliyinin təyini	1. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı bir və ya ikitərəfli dayanıqlı zəifləməsi (pıçıltılı nitq 3 m-dən az məsafədə), vestibulopatiyalar 2. Korreksiya ilə görmə itiliyinin bir gözdə 0,5-dən, digər gözdə 0,2-dən az olması 3. Müalicəyə tabe olmayan dayanıqlı gözdən yaş axma. 4. Görmə sahəsinin 20 dərəcədən çox azalması. 5. Vestibulyar aparatın funksiyasının pozulması
3. Dövlət meşə mühafizəsi, meşənin kəsilməsi, daşınması və birincili emalı ilə əlaqədar işlər	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, cərrah, otorinolarinqoloq	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, reovazografiya, görmə sahəsinin müayinəsi, görmə itiliyinin təyini	1. Venaların nəzərə çarpan genişlənməsi. Aşağı ətrafların tromboflebiti, tez-tez kəskinləşən, qanaxma verən babasil. 2. Obliterasiyaedici endoartrit. 3. Yırtıqlar. 4. Periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. 5. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı dayanıqlı zəiflənməsi (pıçıltılı nitq 3 m-dən az). 6. Vestibulyar aparatının funksiyalarının pozulması. 7. Korreksiya ilə görmə itiliyinin bir gözdə 0,5-dən, digər gözdə 0,2-dən az olması.
4. Neft-qaz sənayesində, o cümlədən dəniz neftçixarılmasında işlər	1 ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, cərrah, otorinolarinqoloq, stomatoloq, dermatoveneroloq, psixiatr	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, spirometriya	1. Periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. 2. Obliterasiyaedici endoartrit. Venaların nəzərə çarpan genişlənməsi. aşağı ətrafların tromboflebiti, tez-tez kəskinləşən, qanaxma verən babasil. 3. Bronxial astma. 4. Böyrək və sidik yollarının xroniki xəstəlikləri. 5. Ağız boşluğu xəstəlikləri (stomatit, xroniki gingivit, parodontit, dişlərin olmaması). 6. Müalicəyə tabe olmayan dayanıqlı gözdən yaş axma.
4.1. Uzaq, azyaşayışlı, çətin gedilən, bataqlıq və dağlıq rayonlarda geoloji kəşfiyyat, tropoqrafik tikinti və s. işlər (həmçinin növbə-ekspedisiya metodu ilə)	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, cərrah, otorinolarinqoloq, dermatoveneroloq, psixiatr		1. Korreksiya ilə görmə itiliyinin bir gözdə 0,5-dən, digər gözdə 0,2-dən az olması (yeraltı işlərdə korreksiyasız). 2. Müalicəyə tabe olmayan dayanıqlı gözdən yaş axma. 3. Dərinin tez-tez kəskinləşən xroniki xəstəlikləri
5. Təzyiq altında olan xətlərə xidmət edən işlər	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, stomatoloq	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, spirometriya, görmə itiliyinin təyini, görmə sahəsinin müayinəsi	1. Korreksiya ilə görmə itiliyinin bir gözdə 0,5-dən, digər gözdə 0,2-dən az olması. 2. Görmə sahəsinin 20 dərəcədən çox məhdudlaşması. 3. Müalicəyə tabe olmayan dayanıqlı gözdən yaş axma. 4. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı 1 və 2 tərəfli dayanıqlı zəifləməsi (pıçıltılı nitq 3 m-dən az).
6. Hərbiləşdirilmiş mühafizə, xüsusi rabitə, inkassasiya aparatı xidməti, dövlət bank sistemi xidməti, odlu silahların daşınması və təbiiq ilə əlaqədar işlər	ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, cərrah, psixiatr, narkoloq	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, spirometriya, görmə itiliyinin təyini	1. Aşağı ətrafların, daban və falanqaların olmaması. 2. Damar xəstəlikləri, venaların varikoz genişlənməsi, endoartrit. 3. Periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri. 4. Korreksiya ilə görmə itiliyinin bir gözdə 0,5-dən, digər gözdə 0,2-dən az olması 5. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı 1 və 2 tərəfli dayanıqlı zəifləməsi (pıçıltılı nitq 3 m-dən az).

<p>7. Qaz xilasetmə xidməti, könnüllü qaz xilasetmə, açıq qaz və neft fontanlarının qarşının alınması, aradan qaldırılması, nazirlik və idarələrin hərbiləşdirilmiş dağxilasetmə komandaları, yanğımdan mühafizə xidməti</p>	<p>İldə 1 dəfə</p>	<p>Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, otorinolarinqoloq, Dermatoveneroloq, cərrah, psixiatr, narkoloq</p>	<p>Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, spirometriya</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Periferik sinir sistemin xroniki xəstəlikləri. 2. Alkoqolizm, narkomaniya, toksikomaniya. 3. Psixi xəstəliklər (hətta remissiya fazasında olan). 4. Kompensasiya fazasında bütün ürək qandamar sistemi xəstəlikləri. 5. Tənəffüs orqanlarının bütün xroniki xəstəlikləri. 6. Dişləməyə mane olan ağız boşluğu, diş xəstəlikləri, dişlərin olmaması, çıxarılan protezlərin olması, alveolyar piorreya, stomatitlər, periodontit, aşağı çənənin ankilozlu və kontrakturaları, çənə artriti. 7. Ümumi fiziki inkişafdan gerilik, dayaq-hərəkət aparatının lazımcınca inkişaf etməməsi. 8. Tənəffüsə və əleyhqazla işləməyə mane olan döş qəfəsi deformasiyaları. 9. Fiziki iş görməyə mane olan, qarın boşluğu orqanlarının funksiyalarının pozulması ilə gedən xəstəlikləri. 10. Onurğanın, yuxarı və aşağı ətrafların funksiyalarının pozulması ilə gedən bütün xəstəlikləri. 11. Əleyhqazda işləməyə mane olan xoşxassəli şişlər. 12. Yırtyqlar (bütün növləri). 13. Obliterasiyaedici endoartrit. Aşağı ətraf venalarının varikoz genişlənməsi və trofiki xoraları, tromboflebit. Babasil. 14. Burun tənəffüsü funksiyasının pozulması ilə gedən burun arakəsməsinin ayrılığı. 15. Yuxarı tənəffüs yollarının yayılmış dəyişiklikləri. 16. Orta qulağın xroniki xəstəlikləri. 17. Müxtəlif etiologiyalı eşitmə zəifliyi (pıçiltılı nitq 3 m-dən az). 18. Vestibulyar aparatın funksiyasının pozulması.
<p>8. Müəssisə daxili xidmət göstərən nəqliyyat vasitələri ilə bağlı işlər (avtöyükləyicilər, elektrokarlar, sürücülər, nizamlayıcılar)</p>	<p>3 ildə 1 dəfə</p>	<p>Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, otorinolarinqoloq, dermatoveneroloq, cərrah, psixiatr, narkoloq</p>	<p>Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, spirometriya, görmə sahəsinin müayinəsi, görmə itiliyinin təyini</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vestibulyar aparatın funksiyasının pozulması, Menyer xəstəliyi 2. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı bir və ya iki tərəfli davamlı zəifləməsi. 3. Görmə orqanlarının xəstəlikləri: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. korreksiya ilə görmə itiliyinin bir gözdə 0,5-dən, digər gözdə 0,2-dən az olması 3.2. rəng siqnallarından istifadə edən işçilər üçün rəng hissiyatının pozulması, 3.3. görmə sahəsinin 20 dərəcədən artıq məhdudlaşması.
<p>9. Hərəkət edən və fırlanan mexaniki avadanlıqla bağlı işlər (tornaçı, ştamplayıcı və freyzer)</p>	<p>2 ildə 1 dəfə</p>	<p>Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, otorinolarinqoloq, dermatoveneroloq</p>	<p>Vestibulyar aparatın müayinəsi audiometriya spirometriya görmə sahəsinin müayinəsi, görmə itiliyinin təyini</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vestibulyar aparatın funksiyasının pozulması, Menyer xəstəliyi 2. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı bir və ya iki tərəfli davamlı zəifləməsi. 3. Görmə orqanlarının xəstəlikləri: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. korreksiya ilə görmə itiliyinin bir gözdə 0,5-dən, digər gözdə 0,2-dən az olması 3.2. rəng siqnallarından istifadə edən işçilər üçün rəng hissiyatının pozulması, 3.3. görmə sahəsinin 20 dərəcədən artıq məhdudlaşması.

10. Sualtı işlər	1 ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, kardioloq, otorinolarinqoloq, cərrah, stomatoloq	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, spirometriya	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ürək qan-damar sistemi xəstəlikləri, hətta kompensasiya mərhələsində. 2. Periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri (il ərzində 3 və daha çox kəskinləşmə halları). 3. Tənəffüs sisteminin xroniki xəstəlikləri (il ərzində 3 və daha çox kəskinləşmə halları). 4. Ağız boşluğunun xəstəlikləri, dişlərin olmaması, çənə ankiroz və kontrakturaları. 5. Sümük dayaq sisteminin inkişafdan qalması. 6. Bütün növ yırtıqlar. 7. Damarların obliterasiyaedici xəstəlikləri. 8. Aşağı ətrafların varikoz xəstəliyi, residivləşən tromboflebit, limfangit. 9. Burun çəpərinin ayrılığı burun tənəffüsünün pozulması ilə. 10. Orta qulağın xroniki xəstəlikləri. 11. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı bir və ya iki tərəfli davamlı zəifləməsi. 12. Vestibulyar aparatın funksiyalarının pozulması. 13. Görmə itiliyinin bir gözdə 0,8-dən, digər gözdə 0,5-dən az olması (korreksiyasız). 14. Görmə sahəsinin məhdudlaşması (20⁰ çox) 15. Daimi dərman müalicəsinə ehtiyacı olan endokrin sistemi xəstəlikləri.
11. Yeraltı işlər	İldə 1 dəfə	Terapevt, oftalmoloq, otorinolarinqoloq, cərrah, stomatoloq, psixiatr	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, spirometriya, görmə itiliyinin təyini, göz dibinin müayinəsi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ürək qan-damar sistemi xəstəlikləri, hətta kompensasiya mərhələsində. 2. Periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri (il ərzində 3 və daha çox kəskinləşmə halları). 3. Tənəffüs sisteminin xroniki xəstəlikləri (il ərzində 3 və daha çox kəskinləşmə halları). 4. Ağız boşluğunun xəstəlikləri, dişlərin olmaması, çənə ankiroz və kontrakturaları. 5. Sümük dayaq sisteminin inkişafdan qalması. 6. Bütün növ yırtıqlar. 7. Damarların obliterasiyaedici xəstəlikləri. 8. Aşağı ətrafların varikoz xəstəliyi, residivləşən tromboflebit, limfangit. 9. Burun çəpərinin ayrılığı burun tənəffüsünün pozulması ilə. 10. Orta qulağın xroniki xəstəlikləri. 11. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı bir və ya iki tərəfli davamlı zəifləməsi. 12. Vestibulyar aparatın funksiyasının pozulması. 13. Görmə itiliyinin bir gözdə 0,8-dən, digər gözdə 0,5-dən az olması (korreksiyasız). 14. Görmə sahəsinin məhdudlaşması (20⁰ çox) 15. Daimi dərman müalicəsinə ehtiyacı olan endokrin sistemi xəstəlikləri.
12. Su nəqliyyatı ilə bağlı işlər	2 ildə 1 dəfə	Terapevt, nevropatoloq, oftalmoloq, otorinolarinqoloq, dermatoveneroloq, cərrah	Vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, spirometriya, görmə itiliyinin təyini, görmə sahəsinin müayinəsi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ürək qan-damar sistemi xəstəlikləri, hətta kompensasiya mərhələsində. 2. Periferik sinir sisteminin xroniki xəstəlikləri (il ərzində 3 və daha çox kəskinləşmə halları). 3. Tənəffüs sisteminin xroniki xəstəlikləri (il ərzində 3 və daha çox kəskinləşmə halları). 4. Ağız boşluğunun xəstəlikləri, dişlərin olmaması, çənə ankiroz və kontrakturaları. 5. Sümük dayaq sisteminin inkişafdan qalması. 6. Bütün növ yırtıqlar. 7. Damarların obliterasiyaedici xəstəlikləri. 8. Aşağı ətrafların varikoz xəstəliyi, residivləşən tromboflebit, limfangit. 9. Burun çəpərinin ayrılığı, burun tənəffüsünün pozulması ilə. 10. Orta qulağın xroniki xəstəlikləri. 11. Eşitmənin müxtəlif etiologiyalı bir və ya iki tərəfli davamlı zəifləməsi. 12. Vestibulyar aparatın funksional pozulması. 13. Görmə itiliyinin bir gözdə 0,8-dən, digər gözdə 0,5-dən az olması (korreksiyasız); 14. Görmə sahəsinin məhdudlaşması (20⁰ –dən çox); 15. Daimi dərman müalicəsinə ehtiyacı olan endokrin sistemi xəstəlikləri; 16. Əleyhqazla işləməyə mane olan xoşxassəli şişlər.

<p>13. Sənayenin qida sahələri müəssisələrinin, süd fermalarının, süd mətbəxlərinin paylayıcı məntəqələrinin, ərzaq məhsullarının baza və ambarlarının, qida məhsulları və xammalları, onların istehsalı, saxlanması və satılması prosesləri işləri. O cümlədən: avadanlıqların sanitariya işlənməsi və təmiri, yeyinti məhsullarının qablaşdırma materiallarının istehsalı, eləcə də bütün nəqliyyat növlərində ərzaq məhsullarının daşınması ilə əlaqədar işlər (avtomobil, çay, dəniz, dəmiryolu, avianəqliyyat).</p>	<p>İldə 1 dəfə ilkin</p> <p>Dövri İldə 1 dəfə</p>	<p>terapevt, dermatoveneroloq.</p> <p>Terapevt dermatoveneroloq</p>	<p>Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, Bağırsaq infeksiyalarının bakteriya gəzdirciliyinə görə müayinə, qarın yatalığına görə seroloji müayinə, helminta görə müayinə</p> <p>Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, - İldə 1 dəfə bağırsaq infeksiyalarına, qarın yatalığı və helminta görə müayinə, epidemioloji göstərişə əsasən burun və əsnəkdən stafilokokka görə yaxma</p>	<p>Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə;</p> <ul style="list-style-type: none"> - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya; - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, sivişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları); - dərinin irinli xəstəlikləri; - xroniki dakriosestit.
<p>14. Mülkiyyət formalarından asılı olmayaraq bütün ictimai işə və ticarət müəssisələrinin, bütün idarələrin, o cümlədən dəmiryolu, avtonəqliyyatın bufet və qida bloklarında işlər (o cümlədən su nəqliyyatının bələdçiləri)</p>	<p>İlkin</p> <p>Dövri İldə 2 dəfə</p>	<p>Terapevt, dermatoveneroloq</p> <p>Terapevt, dermatoveneroloq</p>	<p>Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, Bağırsaq infeksiyalarının bakteriya gəzdirciliyinə görə müayinə, qarın yatalığına görə seroloji müayinə, helminta görə müayinə</p> <p>Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, - İldə 1 dəfə bağırsaq infeksiyalarına, qarın yatalığı və helminta görə müayinə epidemioloji göstərişə əsasən</p>	<p>Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə;</p> <ul style="list-style-type: none"> - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya; - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, sivişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları), - dərinin irinli xəstəlikləri.
<p>15. Kremli qənnadı məmulatları müəssisələrinin, uşaq süd mətbəxlərinin işçiləri</p>	<p>İlkin</p> <p>Dövri İldə 2 dəfə</p>	<p>terapevt, dermatoveneroloq, stomatoloq, otolarinqoloq</p> <p>terapevt, dermatoveneroloq, stomatoloq, otolarinqoloq</p>	<p>Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, stafilokokk infeksiyasına, Bağırsaq infeksiyalarının bakteriya gəzdirciliyinə görə müayinə, qarın yatalığına görə seroloji müayinə və helmintoza görə müayinə</p> <p>Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, Stafilokokk infeksiyasına müayinə - İldə 1 dəfə Bağırsaq infeksiyalarına, qarın yatalığı və helmintoza görə müayinə epidemioloji göstərişə əsasən</p>	<p>Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə;</p> <ul style="list-style-type: none"> - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya; - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, sivişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları); - dərinin irinli xəstəlikləri.

<p>16. İşçiləri tibbi müayinədən keçməli olan müəssisə idarə təşkilatlarında, keçdikləri müddətdə tabeliyindən və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq bütün təhsil müəssisələrinin istehsalat təcrübəsi keçən tələbə və şagirdlər</p>	<p>təcrübə keçməzdən əvvəl</p>	<p>terapevt, dermatoveneroloq</p>	<p>Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi, Bağırsaq infeksiyalarının bakteriya gəzdirciliyinə görə müayinə, qarın yatalığına görə seroloji müayinə, helmintoza görə müayinə</p> <p>Flüoroqrafiya, RW, QN müayinə - ildə 1 dəfə</p> <p>Bağırsaq infeksiyalarına, qarın yatalığı və helmintə görə müayinə epidemioloji göstərişə əsasən burun və əsnək nahiyəsindən stafilokokka görə yaxmaların götürülməsi</p>	<p>Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə;</p> <ul style="list-style-type: none"> - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya; - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya; mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və sviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, svişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları); - dərinin irinli xəstəlikləri.
<p>17. Doğum evləri (şöbələri), yenidoqulmuşların və vaxtıdan qabaq doğulmuşların patologiyası şöbələrinin tibb işçiləri. uşaq xəstəxanaları (şöbələri)</p>	<p>İlkin</p> <p>Dövri ildə 2 dəfə</p>	<p>terapevt, dermatoveneroloq, stomatoloq, otolarinqoloq</p> <p>terapevt, dermatoveneroloq, stomatoloq, otolarinqoloq</p>	<p>Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi, Bağırsaq infeksiyalarının bakteriya gəzdirciliyinə görə müayinə, qarın yatalığına görə seroloji müayinə və helmintoza, stafilokokk infeksiyasına, viruslu hepatitlərə (B,C), HIV-ə görə müayinə</p> <p>Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi, viruslu hepatitlərə (B,C), HIV-ə, helmintoza görə müayinə - ildə 1 dəfə</p> <p>Stafilokokk infeksiyasına, - ildə 2 dəfə</p> <p>Bağırsaq infeksiyalarına görə müayinə (epidemioloji göstərişə əsasən)</p>	<p>Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə;</p> <ul style="list-style-type: none"> - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya; - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və sviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, svişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları); - dərinin irinli xəstəlikləri.
<p>18. 18 yaşınadək uşaq və yeniyetmələrin təhsil aldığı <i>təhsil müəssisələri, sosial xidmət müəssisələri</i>, uşaq və yeniyetmələr üçün sağlamlaşdırma və idman müəssisələri 11</p>	<p>İlkin</p> <p>Dövri ildə 1 dəfə</p>	<p>terapevt, dermatoveneroloq</p> <p>terapevt, dermatoveneroloq</p>	<p>Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi</p> <p>Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi ildə 1 dəfə</p>	<p>Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə;</p> <ul style="list-style-type: none"> - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya; - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və sviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, svişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları); - dərinin irinli xəstəlikləri.

<p>19. Uşaq və yeniyetmə (mövsümi) sağlamlaşdırıcı müəssisələrin işçiləri işə başlamazdan əvvəl.</p>	<p>İlkin</p>	<p>terapevt, dermatoveneroloq stomatoloq, həkim-infeksiyonist</p>	<p>Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, Bağırsaq infeksiyalarının bakteriya gəzdirciliyinə görə müayinə, qarın yatalığına görə seroloji müayinə və helmintoza görə müayinə</p>	<p>Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə; - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya; - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, sivişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları), - dərinin irinli xəstəlikləri.</p>
<p>20. Uşaq və yeniyetmələr üçün müalicə-profilaktik müəssisələri, (şöbələri, uşaq poliklinikaları) tibb işçiləri</p>	<p>Dövrü ildə 1 dəfə</p>	<p>terapevt, dermatoveneroloq</p>	<p>Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, Bağırsaq infeksiyalarının bakteriya gəzdirciliyinə görə müayinə, qarın yatalığına görə seroloji müayinə və helmintoza görə müayinə Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, - ildə 1 dəfə Bağırsaq infeksiyalarına, qarın yatalığı və helmintə görə müayinə (epidemioloji göstərişə əsasən)</p>	<p>Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə; - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya; - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, sivişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları), - dərinin irinli xəstəlikləri.</p>
<p>21. Böyükər üçün xəstəxanalar, ambulator poliklinikalar, o cümlədən özəl tibb müəssisələrində, sanatoriyalar, istirahət evləri, pansionatlar, turist bazalarında, <i>ahıllar və əlilliyi olan şəxslər, o cümlədən sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqlar üçün sosial xidmət müəssisələrində</i> və s. qanla təmasda olan tibbi xidmət sahələri (otolarinqoloq, cərrah, stomatoloq, diş texnikləri, laboratoriya işçiləri, tibb bacıları, xadimələr [2])</p>	<p>Dövrü ildə 1 dəfə</p>	<p>terapevt, dermatoveneroloq</p>	<p>Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, Bağırsaq infeksiyalarının bakteriya gəzdirciliyinə görə müayinə, qarın yatalığına görə seroloji müayinə və helmintoza, stafilokokk infeksiyasına, viruslu hepatitlərə (B,C), HIV-ə görə müayinə Flüorografiya, RW, QN müayinəsi, viruslu hepatitlərə (B,C), HIV-ə, helmintoza görə müayinə - ildə 1 dəfə Stafilokokk infeksiyasına, - ildə 2 dəfə Bağırsaq infeksiyalarına görə müayinə epidemioloji göstərişə əsasən</p>	<p>Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə; - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya, - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, sivişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları), - dərinin irinli xəstəlikləri.</p>

26. Mehmanxana və yataqxanaların xadimləri, mərtəbə müdirləri, yataqxana komendantları, qatarların vaqon bələdçiləri və stüardesslər.	İlkin Dövri İldə 2 dəfə	terapevt, dermatoveneroloq terapevt, dermatoveneroloq	Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi HIV-ə görə müayinə. Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi HIV-ə görə müayinə. İldə 1 dəfə	Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə; - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya, - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; -cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağ ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, svişi olan ağ ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları), - dərinin irinli xəstəlikləri
27. Dərman maddələrinin hazırlanması, qablaşdırılması və satışı ilə məşğul olan aptek və tibbi sənaye müəssisələri cümlədən dərman maddələrinin qablaşdırma materiallarının istehsalı ilə məşğul olan sahələr	İlkin Dövri İldə 1 dəfə	terapevt, dermatoveneroloq terapevt, dermatoveneroloq	Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi İldə 1 dəfə	Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə; - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya, - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; -cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağ ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, svişi olan ağ ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları), - dərinin irinli xəstəlikləri.
28. Suyun təmizlənməsində bilavasitə iştirak edən su kəməri qurğuları ilə əlaqədar işlər.	İlkin Dövri İldə 2 dəfə	terapevt, dermatoveneroloq terapevt, dermatoveneroloq	Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi, Bağırsaq infeksiyalarının bakteriya gəzdirciliyinə görə müayinə, qarın yatalığına görə seroloji müayinə və helmintoza görə müayinə Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi, - İldə 1 dəfə Bağırsaq infeksiyalarına, qarın yatalığı və helminta görə müayinə epidemioloji göstərişə əsasən	Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə; - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya, - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; -cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağ ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, svişi olan ağ ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları); - dərinin irinli xəstəlikləri.
29. Heyvandarlıq təsərrüfatı işləri.	İlkin Dövri İldə 1 dəfə	terapevt, dermatoveneroloq terapevt, dermatoveneroloq	Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi Qarın yatalığı və helminta görə müayinə Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi Qarın yatalığı və helminta görə müayinə, Rayt-Xeddelson müayinəsi İldə 1 dəfə	Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə; - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya; - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; -cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağ ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, svişi olan ağ ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları), - dərinin irinli xəstəlikləri.
30. Dərman, yeyinti məhsulları və uşaq malları üçün qabların istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr	İlkin Dövri İldə 1 dəfə	terapevt, dermatoveneroloq terapevt, dermatoveneroloq	Flüoroqrafiya, RW, QN müayinəsi Bağırsaq infeksiyalarına qarın yatalığı və helminta görə müayinə. Flüoroqrafiya İldə 1 dəfə	Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə; - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya, - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; -cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və siviş verən aktinomikoz; - ağ ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, svişi olan ağ ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları); - dərinin irinli xəstəlikləri.

31. Uşaq oyuncaqları və uşaq geyimlərinin satışı ilə əlaqədar işlər	İlkin Dövri İldə 1 dəfə	terapevt, dermatoveneroloq terapevt, dermatoveneroloq	Flüoroqrafiya, <i>RW, QN müayinəsi</i> Flüoroqrafiya İldə 1 dəfə	Xəstələnmə və bakteriya gəzdirmə; - qarın yatalığı, paratiflər, salmonellyoz, dizenteriya, - himenolipidoz, enterobioz; - sifilis yoluxucu dövrdə; - cüzam; - yoluxucu dəri xəstəlikləri; qoturluq, trixofitiya, mikrosporiya, favus, bədənin açıq sahələrində xoralaşma və sviş verən aktinomikoz; - ağı ciyər vərəminin yoluxucu və destruktiv formaları, svişi olan ağı ciyərdən kənar vərəm, bakteriuriya, üzün və əllərin vərəm qurdeşənəyi; - qonoreya (bütün formaları); - dərinin irinli xəstəlikləri.
32. Yeriüstü nəqliyyatın idarə olunması ilə əlaqədar işlər	2 ildə 1 dəfə	Terapevt (<i>şəxs 18 yaşdan aşağı olduqda pediatr</i>), nevropatoloq, cərrah, psixiatr, narkoloq, endokrinoloq, oftalmoloq, otorinolarinqoloq (32.3-32.5-ci bəndlər 151 üzrə)	Boy, çəki, qan qrupu və rezus faktorun təyini, vestibulyar aparatın müayinəsi, audiometriya, Vizometriya perimetriya, göz dibinin və rəng duyğusunun müayinəsi.	
32.1. Kateqoriya "A", "A1" 161				<p>1. Görmə itiliyinin yaxşı görün gözdə 0,6, pis görün gözdə 0,2-dən aşağı olması. Yaxşı görmə və uzaq görmə zamanı icazə verilən korreksiya 8,0 D-dir, o cümlədən artıqmatizm və təmas linzaları 3,0 D (sfera və silindrik cəmi 8,0 D artıq olmamalıdır). İki gözün linzalarının qüvvət fərqi 3,0 D-dən artıq olmamalıdır.</p> <p>2. Bir gözün görməməsi, o biri gözün görməməsinin 0,8 (korreksiyasız)-dən aşağı olması.</p> <p>3. Mərkəzi skatoma (mütləq və ya nisbi), 1-ci maddədə göstərişlərin bənddəki müddəalara uyğundursa məhdudiyət yoxdur.</p> <p>4. Buynuz qişasında refraksiya əməliyyatlarından sonrakı vəziyyət (keratotomiya, keratomilyoz, keratokoaqulyasiya, refraksiya keratoplastika). Əməliyyatdan 3 ay keçdikdən sonra korreksiya ilə yaxşı görün gözdə 0,6, pis görün gözdə 0,2 olarsa sürücülüyə icazə verilir.</p> <p>5. Yaxından görmə də icazə verilən korreksiya 8,0 D, həmçinin (sfera və silindrik) cəmi 8,0 D-dən çox olmamalıdır. Əməliyyatdan 3 ay sonra görmə itiliyi 1-ci bənddəki göstəricilərdən az olmazsa, fəsadlar olmadıqda (əməliyyata qədər başlanğıc refraksiyası +8,0 D-dən -8,0 D-dək olarsa) icazə verilir. Əməliyyata gedərki refraksiyanı təyin etmək mümkün olmazsa göz oxunun uzunluğu 21 mm-dən 27 mm-ə qədər olarsa yararlıdır.</p> <p>6. Süni billur, ~~heç olmazsa~~ bir gözdə korreksiya ilə yaxşı görün gözdə görmə itiliyi 0,6 pis görün gözdə 0,2 olarsa stajlı sürücülərə icazə verilir. Yaxın görmə və uzaqgörmə zamanı icazə verilən korreksiya 8,0 D-dir, o cümlədən artıqmatizm və təmas linzaları 3,0 D-dir (sfera və silindrik, cəmi 8,0 D-dən çox olmamalıdır). İki gözün linzalarının qüvvət fərqi 3,0 D-dən artıq olmamalıdır, normal görmə sahəsi və əməliyyatdan 6 ay keçdikdən sonra fəsadlar olmadıqda icazə verilir. Görmə funksiyasının əhəmiyyətli dərəcədə pozan göz qişasını xroniki xəstəlikləri, göz qapaqlarının, o cümlədən onların selikli qişalarının davamlı dəyişiklikləri, görməyə mane olan və ya göz almasının hərəkətini pozan göz qapaqların əzələlərinin parezi (müsbət nəticəli cərrahiyyə əməliyyatından sonra sürücülüyə icazə vermək olar). 171</p> <p>7. Göz yaşı kisəsinin müalicəyə tabe olmayan xroniki iltihabı, göz yaşı kisəsinin svisi, eləcə də müalicəyə tabe olmayan göz yaşarma (müsbət nəticəli cərrahiyyə əməliyyatından sonra sürücülüyə icazə verilir).</p> <p>8. Müxtəlif etiologiyalı çəpgözlülük və göz almalarının birlikdə hərəkətinin pozulması.</p> <p>9. Müxtəlif etiologiyalı çəpgözlülük nəticəsində davamlı diplopiya.</p> <p>10. Spontan <i>nistajm</i>, göz bəbəyinin orta xətdən</p>

70⁰ kənara yerləşməsi. ^[8]

11. Hər hansı bir meridianda görmə sahəsinin 20⁰-dən artıq məhdudlaşması.
12. Rəhg hissiyatının pozulması.
13. Torlu qişa görməsinin xəstəlikləri (pinqmentli retinit, görmə sinirinin atrofiyası, torlu qişanın soyulması və s.).
14. Qlaukoma kompensasiya olunmuş (gözdə normal olduqda), görmə itiliyi yaxşı görün gözdə 0,6, pis görün gözdə 0, 2 plarsa, təkrari müayinə 1 ildən sonra aparılmaqla icazə verilir.
15. Bir yuxarı və ya aşağı ətrafın, *ayaq pəncəsinin və ya əlin* olmaması, yaxud əl və ya ayağın hərəkəti əhəmiyyətli dərəcədə çətinləşdirən

deformasiya dəyişiklikləri. ^[9]

16. Barmaqlar və falanqaların olmaması, həmçinin falanqaarası oynaqlarda hərəkətsizlik.
- 16.1. sağ və ya sol əldə baş barmağın iki falanqasının olmaması;
- 16.2. iki və daha çox barmağın sağ əldə olmaması və ya hərəkətsizliyi, yaxud heç olmazsa bir barmağın tam qatlanmaması;
- 16.3. üç və ya daha çox barmağın sol əldə olmaması və ya hərəkətsizliyi və yaxud bir barmağın tam qatlanmaması vəziyyətində idarə etməyə buraxılma məsələsi fərdi həll olunur.
17. Aşağı ətrafın 6 sm-dən çox gödəlməsi əgər ətrafda sümük, yumşaq toxumalar və oynaqlar tərəfindən defektlər yoxdursa, hərəkətin həcmi tam saxlanmışsa, ətrafın uzunluğu daban sümüyündən budun böyük qabarıq ortasına qədər olan məsafə 75 sm-dən çoxdursa, müayinə olunan şəxslər yararlı hesab edilə bilərlər.
18. Yuxarı ətrafların və ya əlin olmaması. Diz oynaqında hərəkətin pozulması nəticəsində bud və baldırda hərəkətin itməsi.
19. Nevroloji simptomatika və kəllə sinirlərinin defektləri ilə travmatik deformasiyalar. Kiçik defektlərin və ya kəllə sümüklərinin deformasiyalarının olması (nevroloji simptomatika olmadıqda) iki ildə bir dəfə təkrari müayinə aparılması şərtilə fərdi həll edilir. *Epilepsiya nəticəsində psixi və davranış pozuntuları, müxtəlif qıcolma və paroksizmal tutmalar.* ^[10]
20. Bir qulağın tam kar olması, digər qulaqda danışmaq nitqinin 3m-dən az, pıçıltı nitqin 1 m-dən az az, danışmaq nitqinin hər iki qulaqda 2 m-dən az məsafədə qəbul edilməsi (tam karlıq və ya lal karlıqda buraxılma fərdi, 2 ildən gec olmayaraq təkrari müayinə aparılmaqla həll edilir).
21. Xolesteotoma, qranulyasiyalar və poliplə (epitimpanit) fəsadlanmış orta qulağın bir və ya iki tərəfli xroniki izinli iltihabı, fistula simptomunun olması (müsbət cərrahi əməliyyatdan sonra məsələ fərdi həll olunur).
22. Xroniki izinli mastoidit, mastoidektoniyadan sonrakı fəsadlaşmalar (kista, sviş).
23. Vestibulyar aparatın funksiyasını pozan müxtəlif etiologiyalı xəstəliklər, başgicəllənmə sindromları, nistaqm (Menyer xəstəliyi, laBuruntlər, müxtəlif etiologiyalı vestibulyar krizlər və s.)
24. Daimi və nəzərə çarpan funksiya pozğunluqları, orqan və sistemlərdə progressivləşən ağırlaşmalarla fəsadlaşan endokrin xəstəliklər (buraxılma məsələsifərdi həll edilir, ildə 1 dəfə, endokrinoloqun müayinə və müalicəsindən sonra verdiyi rəy əsasında).
25. ÜIX: Qeyri stabil stenokardiya, gərginlik stenokardiyası, III FS, ürək ritminin pozğunluqları, Miokard infarktı keçirdikdən sonrakı vəziyyət, müxtəlif etiologiyalı ürək xəstəlikləri (endokarolit, miokardit və s.). Ürək və damarların müxtəlif etiologiyalı anadangəlmə və qazanılmış qüsurları (kompensasiya olduqda), Ürək və magistral damarlarda əməliyyatdan sonrakı vəziyyət (yaxşı uzaq nəticələr və kompensasiya olduqda)-buraxılma məsələsi fərdi həll edilir, ildə 1 dəfə olmaq şərtilə, kardioloqun müayinə və müalicəsindən

			<p>sonra.</p> <p>26. Hipertoniya xəstəliyi III dər. (sürücülüyə icazə fərdidir, ildə 1 dəfə, kardioloqun müalicə və tövsiyələrindən sonra).</p> <p>27. Bronxağciyər xəstəlikləri-tənəffüs çatmamazlığı və ya II-III dər. ağ ciyər ürək çatmamazlığı əlamətləri ilə keçərsə (buraxılma məsələsi fərdi həll edilir, pulmonoloqun müayinə və müalicəsindən sonra).</p> <p>28. Uşaqlıq uşaqlıq yolunun düşməsi, retrovaginial və kisə uşaqlıq yolu svişləri, aralığın cırılması, düz bağırsağ sfinirterlərinin tamlığının pozulması ilə, xaya və xaya artımlarında maye toplanması, yırtıqlar və nəqliyyatı idarə etməyə mane olan xəstəliklər müayinə olunduqdan sonra fərdi qaydada sürücülüyə buraxılırlar.</p> <p>29. <i>Psixiatriya dispanser müşahidəsi tələb olunan psixi pozuntular, o cümlədən:</i> <u>III</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>mənşəyindən asılı olmayan demensiya (qazanmış ağıl zəifliyi) halı;</i> - <i>əqli gerilik (anadangəlmə kəməçılılıq);</i> - <i>autizm spektrli pozuntular;</i> - <i>üzvi mənşəli psixotik pozuntuları (sağalma və ya tam kompensasiya müəyyən edildikdən sonra 3 (üç) il ərzində residiv müşahidə edilməyən hallar istisna olmaqla);</i> - <i>şizofreniya, şizotipik pozuntu, sayıqlama (xroniki) pozuntu və şizoaffektiv pozuntu (davamlı tam remissiya müəyyən edildikdən sonra 5 (beş) il ərzində residiv müşahidə edilməyən hallar istisna olmaqla);</i> - <i>bipolyar affektiv pozuntu və rekurrent depressiv pozuntu (davamlı tam remissiya müəyyən edildikdən sonra 3 (üç) il ərzində residiv müşahidə edilməyən hallar istisna olmaqla);</i> - <i>şəxsiyyət pozuntusu, o cümlədən üzvi şəxsiyyət pozuntusu (sağalma və ya tam kompensasiya müəyyən edildikdən sonra 3 (üç) il ərzində residiv müşahidə edilməyən hallar istisna olmaqla);</i> - <i>nevrotik pozuntu, stresslə əlaqədar pozuntu və somatoform pozuntu (özünə və ya ətrafdakılara qarşı təhlükəli hərəkət etdiyi aşkar olunarsa məsələ həkim-psixiatr komissiyası (HPK) tərəfindən həll edilir).</i> <p>30. Xroniki alkoqolizm, narkomaniya, taksikomaniya müalicədən sonra qeydiyyatdan çıxarıldıqdan sonra buraxılırlar.</p>
<p>32.2. Kateqoriya "B", "BI" və "BE" <u>121</u></p>			<p>1. Tibbi əks göstərişlər 32.1-ə uyğun.</p> <p>2. Görmə itiliyi yaxşı görən gözdə 0,5, pis görən gözdə 0,2 (korreksiya ilə)</p> <p>3. Bir gözün görməməsi, o biri gözün görmə itiliyi 0,8 (korreksiyasız).</p> <p>4. Taksi sürücüləri və operativ nəqliyyat sürücüləri (təcili yardım maşınları, yanğınsöndürmə xidməti, polislər, qəzaqurtarma xidməti, hərbiavtomobil inspeksiyası) görmə itiliyi korreksiya ilə bir gözdə 0,8, o biri gözdə 0,4. Yaxındangörmə və uzaqdangörmə korreksiyası 8,0 D, təmas linzaları, astigmatizm 3,0 D (sfera və silindrik 8,0 D çox olmamalı). İki göz arasında linzaların qüvvə fərqi 3,0 D-dən çox olmamalıdır</p>

32.3. Kateqoriya "C", "CI", "CE" və "CIE" ^[13]				1. Tibbi əks göstərişlər 32.1-ə uyğun. 2. Görmə itiliyi yaxşı görün gözdə 0,8, pis görün gözdə 0,4 (korreksiya ilə). Buraxılan korreksiya yaxından görmə və uzaqdan görmə zamanı 8,0 D təmas linzaları, astigmatizm 3,0 D, (sfera və silindr 8,0 D-dən çox olmamalı). İki göz arasında linza fərqi 3,0 D-dən çox olmamalı. 3. Bir gözün görməməsi digər gözün 0,8 olması (korreksiyasız). Süni billur heç olmasa bir gözdə. 4. Danışığ səsinin hər iki qulaqda 3m məsafədə, pıçılıtlı səsdə 1 m məsafədə. 5. Yuxarı və aşağı ətrafın oynaqların hətta dabanın deformasiyası nəticəsində işə buraxılmır. 6. Barmaqların və falanqaların əl oynaqların olmaması işə buraxılmır. 7. Nəzərəçarpan nevroloji simptomatika ilə müşahidə olunan kəllə sümüyünün travmatik deformasiyası və defekti ^[14] 8. Ürəyin işemik xəstəlikləri. 9. II və III dərəcəli hipertoniya xəstəlikləri. 10. Fiziki inkişafdan qalma, boyun 150 sm-dən az olma.
32.4. Kateqoriya "D", "DI", "DE" və "DIE" ^[15]	2 ildə 1 dəfə			1. Tibbi əks göstərişlər 32.1-ə uyğun. 2. Danışığ defekti və kəlkəmənin ağır forması (işə fərdi buraxılır) 3. Nəzərəçarpan nevroloji simptomatika ilə müşahidə olunan kəllə sümüyünün travmatik deformasiyası və defekti. ^[16]
32.5. Tramvay, trolleybus	2 ildə 1 dəfə			1. Tibbi əks göstərişlər 32.1-ə uyğun.
32.6. Elektrokər, kiçik traktorlar, avtoyükləyicilər	2 ildə 1 dəfə			1. Tibbi əks göstərişlər 32.1-ə uyğun.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SIYAHISI

1. [15 oktyabr 2018-ci il tarixli 62 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201810150062, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 oktyabr 2018-ci il**)
2. [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**)
3. [2 dekabr 2020-ci il tarixli 58 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202012020058, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 9 dekabr 2020-ci il**)

QƏRARA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SIYAHISI

^[1] [15 oktyabr 2018-ci il tarixli 62 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201810150062, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 oktyabr 2018-ci il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 18-ci hissəsində "**(uşaq evləri, orta ümumtəhsil və xüsusi təhsil müəssisələri, texniki ixtisas məktəbləri) tərbiyə və tədris müəssisələri**" sözləri "**təhsil müəssisələri, sosial xidmət müəssisələri**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

^[2] [2 dekabr 2020-ci il tarixli 58 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202012020058, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 9 dekabr 2020-ci il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrin keçirilməsi tələb olunan işlərin Siyahısı"nın 21-ci hissənin "Aparılan işlərin xarakteri" sütununda "**əlillər və qocalar evlərində**" sözləri "**ahullar və əlilliyi olan şəxslər, o cümlədən sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqlar üçün sosial xidmət müəssisələrində**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

^[3] [15 oktyabr 2018-ci il tarixli 62 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201810150062, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 25 oktyabr 2018-ci il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 22-ci hissəsi ləğv edilmişdir.

^[4] [2 dekabr 2020-ci il tarixli 58 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15202012020058, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 9 dekabr 2020-ci il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrin keçirilməsi tələb olunan işlərin Siyahısı"nın 23-cü hissənin "Aparılan işlərin xarakteri" sütununda "**əlillər və qocalar evlərinin**" sözləri "**ahullar və əlilliyi olan şəxslər, o cümlədən sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqlar üçün sosial xidmət müəssisələrinin**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

^[5] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32-ci hissənin "İxtisaslı həkimlərin iştirakı" sütununda "**terapevt**" sözündən sonra "**(şəxs 18 yaşdan aşağı olduqda pediatri)**" sözləri, "**endokrinoloq**" sözündən sonra "**(oftalmoloq, otorinolaringoloq (32.3-32.5-ci bəndlər üzrə))**" sözləri əlavə edilmişdir.

^[6] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.1-ci bəndin "Aparılan işlərin xarakteri" sütununda "**A**" hərfindən sonra "**,A1**" sözləri əlavə edilmişdir.

^[7] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.1-ci bəndin "Tibbi əks göstərişlər" sütununun 6-cı yarımbəndindən "**heç olmazsa**" sözləri çıxarılmışdır.

[8] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.1-ci bəndin "Tibbi əks göstərişlər" sütununun 10-cu yarım bəndində "nistaqin" sözü "nistaqm" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[9] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.1-ci bəndin "Tibbi əks göstərişlər" sütununun 15-ci yarım bəndində "ayaq və ya əl pəncəsinin" sözləri "ayaq pəncəsinin və ya əlin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[10] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.1-ci bəndin "Tibbi əks göstərişlər" sütununun 19-cu yarım bəndinin ikinci cümləsindən sonra yeni sözlər əlavə edilmişdir.

[11] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.1-ci bəndin "Tibbi əks göstərişlər" sütununun 29-cu yarım bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

29. Mütləq "D" müşahidə tələb olunan xroniki psixiki xəstəliklər və ona bərabər tutulan hallar, hüdudi sinir psixi xəstəliklərin nəzərə çarpan formaları (hüdudi aqıl zəifliyi və əqli inkişafın ləngiməsi ilə) olduqda məsələ fərdi həll edilir (təkrari müayinə 3 ildən sonra). Epilepsiya və sinkopal vəziyyətlər yarasızdır.

-

[12] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.2-ci bəndin "Aparılan işlərin xarakteri" sütununda "B" hərfindən sonra "B1" və "BE" sözləri əlavə edilmişdir.

[13] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.3-cü bəndin "Aparılan işlərin xarakteri" sütununda "C" hərfindən sonra "C1", "CE" və "C1E" sözləri əlavə edilmişdir.

[14] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.3-cü bəndin "Tibbi əks göstərişlər" sütununun 7-ci yarım bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

7. Çənə sümüyünün defekti və travmatik deformasiyası əsəb simptomları.

-

[15] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.4-cü bəndin "Aparılan işlərin xarakteri" sütununda "D" hərfindən sonra "D1", "DE" və "D1E" sözləri əlavə edilmişdir.

[16] [27 avqust 2019-cu il tarixli 68 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı (**Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin qeydiyyat nömrəsi 15201908270068, Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edildiyi tarix 6 sentyabr 2019-cu il**) ilə "İşçilərin icbari tibbi müayinələrinin keçirilməsi tələb olunan işlərin siyahısı"nın 32.4-cü bəndinə "Tibbi əks göstərişlər" sütununa yeni məzmununda 3-cü yarım bənd əlavə edilmişdir.